

Forenkling og tilrettelegging for næringslivet. Del II: Tiltak

Et lett tilgjengelig regelverk

For at regelverk skal fungere godt må brukerne være kjent med reglene og forstå innholdet i dem. Det er en utfordring for det offentlige å utvikle regelverk som i form, struktur og språk er forståelig for brukerne, og som er tilgjengelig (i originalform og gjennom nødvendig informasjon/veiledning) for brukerne.

Lovstrukturutvalget la i 1992 fram et fullstendig forslag til bedre lovstruktur. Utvalget foretok en full gjennomgang av eksisterende lover, og foreslo å oppheve 332 lover i sin helhet på grunn av foreldelse mv. Dette ble gjennomført i i 1990. De mer omfattende forslagene om hvordan norsk lovverk bør systematiseres, blir i samsvar med forslaget vurdert i tilknytning til større lovrevisjonsarbeider. Utvalget foreslo også at det burde gjennomføres en opprydding i forskriftsverket.

Forskriftsdugnaden, et prosjekt for opprydding og forenkling i forskriftsverket ble gjennomført fra 1999 til 2001. Prosjektet omfattet landsdekkende og lokale forskrifter fastsatt av statlige instanser, men ikke forskrifter fastsatt av kommunale myndigheter. Målsettingen var å fjerne forskrifter som er "utgått på dato" og å bedre strukturen i eksisterende regler, for å gjøre regelverket mer oversiktlig og brukervennlig. Sluttrapport med resultat og forslag til videre tiltak ble overlevert Justisdepartementet og Nærings- og handelsdepartementet våren 2002.

Konklusjonen fra prosjektet var at det et godt stykke på vei lykkedes med å forenkle og rydde i forskriftsverket. Antallet landsdekkende forskrifter gikk i perioden ned med om lag 10 pst (en reduksjon på omtrent 420 forskrifter). I tillegg ble en rekke statlige forskrifter med lokalt virkeområde opphevet eller slått sammen. Mange enkeltforskrifter ble forenklet, formfeil rettet opp, og ikke-kunngjorte forskrifter ble kunngjort. Det ble holdt en rekke kurs og seminarer om regelarbeid. Forskriftsprosjektet har gitt forvaltningsansatte økt kunnskap om regelverks-arbeid, og økt forståelse for hvor viktig det er at regelverket er brukervennlig. For å opprettholde interessen og sikre at framtidig regelverk blir oversiktlig og lett tilgjengelig, foreslo prosjektet en rekke oppfølgingstiltak.

Flere større forenklingssprosjekter på forskriftsområdet pågår fortsatt. Noen av disse prosjektene omfatter også innholdet i regelverket, og er da plassert i område 4 Bedre regelverk på enkeltområder.

Økt etterkontroll av regelverk

Mål: Det regelverket som til enhver tid gjelder skal være oppdatert og gi uttrykk for reelle behov. Regelverksarbeid må anses som en kontinuerlig prosess som ikke uten videre kan anses som avsluttet selv om en lov eller forskrift er vedtatt eller trådt i kraft. Det er derfor behov for en mer aktiv etterkontroll av regelverk.

Beskrivelse: Det er besluttet at forvaltningen skal pålegges å vurdere behovet for etterkontroll og tidspunktet for slik etterkontroll når lover og forskrifter vedtas eller endres. Pålegget skal nedfelles i utredningsinstruksen.

Ansvar: JD (lovavdelingen) og AAD i samråd med FIN og Statsministerens kontor

Tidsplan: Tiltaket settes i verk innen 1. januar 2003

Tidsbegrenset gyldighetstid for regelverk

Mål og

beskrivelse: Formålet med klausuler om begrenset gyldighetstid ("solnedgangsregler") er å tvinge frem en etterkontroll av regelverk. Slike klausuler kan også brukes når det på forhånd er klart at reglene bare skal gjelde i en bestemt periode.

Ansvar: JD, lovavdelingen

Tidsplan: Spørsmålet vil bli vurdert innen 1. juli 2003

Elektronisk kunngjøring av regelverk

Mål: Formålet med tiltaket er å sikre at lover, forskrifter og en rekke veiledninger og instruksjoner som er av interesse for privates rettigheter og plikter, er gratis tilgjengelig i en sentral database på Internett (Lovdata).

Beskrivelse: Tiltaket innebærer endringer av forvaltningsloven og lov om Norsk Lovtidend. Nye forskrifter skal publiseres elektronisk i Lovdatas forskriftsbase. Det vedtas en særlov som opphever alle eksisterende forskrifter som ikke er publisert i databasen innen en bestemt frist. Forskrifter som ikke finnes i databasen, skal ikke kunne påberopes til skade for publikum. Lovdatabasen vil med dette gi en tilnærmet komplett oversikt over gjeldende forskrifter. Det tas sikte på at kunngjøringsplikten også skal omfatte en rekke instruksjoner og veiledninger.

Ansvar: JD, lovavdelingen

Tidsplan: Et høringsbrev om endringer i forvaltningsloven og lov om Norsk Lovtidend skal etter planen sendes ut innen utgangen av 2002. Proposisjon vil kunne fremmes i løpet av 2003

Veiledning om forskriftsarbeid

Mål: Det er behov for bedre informasjon til forvaltningen om hvordan forskrifter skal utarbeides. En egen veiledning om forskriftsarbeid kan styrke forvaltningens kompetanse i forskriftsarbeid og sikre en mer enhetlig praksis, slik at forskriftsverket blir mer brukervennlig.

Beskrivelse: Veiledningen skal supplere heftet om Lovteknikk og lovforberedelse (G-0027 B). Den skal gi råd om og retningslinjer for utarbeidelse av forskrifter.

Ansvar: JD, lovavdelingen

Tidsplan: Veiledningen skal være ferdig i løpet av 2004

Et sentralt kompetansesenter for forskriftsarbeid

Mål: Ved å opprette et sentralt kompetansesenter for forskriftsarbeid, får de som utarbeider forskrifter i forvaltningen et sted å henvende seg for å få råd og veiledning. Et slikt senter kan derfor bidra til et mer brukervennlig forskriftsverk.

Beskrivelse: Et kompetansesenter kan gi råd om teknikk og struktur, drive opplæringsvirksomhet og ta initiativ til forenklingsprosjekter.

Ansvar: JD, lovavdelingen

Tidsplan: Spørsmålet om det skal opprettes et slikt senter, skal etter planen vurderes innen 1. juli 2003

Organisering av regelarbeidet i de enkelte organene

Mål: En best mulig organisering av regelarbeidet i de enkelte forvaltningsorganene, for å sikre høyere kvalitet og effektivitet.

Beskrivelse: Tiltaket innebærer at det vurderes om regelverksarbeidet i enkeltorganer bør omorganiseres, f.eks. ved at enkeltpersoner eller -enheter får særskilte rådgivingsfunksjoner.

Ansvar: De enkelte forvaltningsorganene i samråd med AAD og JD (lovavdelingen)

Tidsplan: Vurderes i løpet av 2003

Oppretting av feil i lovgivningen

Mål: Sørg for at lovgivningen er uten feil av formell og språklig art (oppretting av inkurier).

Beskrivelse: Gjennom opplysninger fra Lovdata og på annen måte konstaterer JD at det fra tid til annen oppstår feil av ulike slag i forbindelse med vedtakelsen av nye lover. Ofte skyldes dette høyt arbeidstempo og parallelle prosesser som det i praksis ikke lykkes å koordinere fullstendig. Noen slike feil er av rent formell eller språklig art, men det forekommer at feilene skaper usikkerhet om hvordan loven skal forstås. Mange feil kan ikke rettes uten lovendring, for eksempel henvisninger til andre lovbestemmelser som senere er blitt uriktige pga. endringer i disse. Det skal fremmes en samlet ot.prp. for alle departementer med tanke på oppretting.

Ansvar: JD (lovavdelingen) i samarbeid med alle departementer

Tidsplan: En proposisjon fremmes våren 2003

Opprydding i tollregelverket

Mål: Bidra til et enklere, mer oversiktlig og tilgjengelig tollregelverk.

Beskrivelse: Det skal utarbeides forslag til en revidert struktur i regelverket, basert på en vurdering av hvordan det samlede regelverk bør være fordelt på lovgivning, forskrifter og Stortingets årlige plenarvedtak om tollavgifter. Er bl.a. en oppfølging av forskriftsdugnaden

Ansvar: FIN, skattelovavdelingen

Tidsplan: Prosjektarbeidet skal pågå til medio 2003

Bedre beslutningsgrunnlag for offentlige tiltak, reformer og regelverk

Et godt beslutningsgrunnlag øker sannsynligheten for et godt vedtak. Det stilles derfor krav om at alle økonomiske, administrative og andre vesentlige konsekvenser blir utredet på forhånd ved offentlige utredninger, regelendringer og tiltak. Herunder skal også konsekvensene for næringslivet vurderes.

Norsk næringsliv består av svært mange små bedrifter. En offentlig reform eller et regelverk er ofte relativt sett mer ressurskrevende å etterleve for små bedrifter enn for store. Dette skyldes blant annet mangel på spesialistfunksjoner og administrativ kapasitet. Derfor må et overordnet prinsipp ved utforming av regelverk, innrapporteringsystemer og andre administrative tjenester være å tilrettelegge disse slik at de passer for mindre bedrifter. Da vil også de større bedriftene få en god ordning.

Kravet til konsekvensvurderinger kommer til uttrykk i Utredningsinstruksen (instruks om utredning av konsekvenser, foreleggelse og høring ved arbeid med offentlige utredninger, forskrifter, proposisjoner og meldinger til Stortinget, fastsatt 18. februar 2000), i tillegg til i diverse veiledere. Utredningsinstruksen gir pålegg om hva som skal utredes, hvem som har ansvaret for utredningene, hvem som skal høres på ulike trinn i arbeidet osv. Fagansvarlig departement har ansvaret for at alle konsekvenser blir vurdert.

Konsekvensutredningsgruppe i Nærings- og handelsdepartementet

Mål: Tiltaket skal gi bedre grunnlag for beslutninger hvor næringslivet berøres, ved å bidra til bedre vurderinger ved offentlige utredninger, regelendringer og tiltak.

Beskrivelse: Det ble sommeren 2002 etablert en gruppe i NHD som skal bistå departementer og etater i deres arbeid med å vurdere konsekvensene for de næringsdrivende. Dersom utredningsarbeid kan få direkte betydning for etablering eller drift (eventuelt også avvikling) av næringsvirksomhet eller på annen måte innebærer plikter eller byrder for næringslivet, skal gruppen konsulteres på to tidspunkter:

1. Når det settes i gang utredningsarbeid som kan få virkninger for næringslivet skal det meldes fra til gruppen. Meldingen skal inneholde en kort beskrivelse av de tiltak som planlegges, en tidsramme for arbeidet, kontaktperson for prosjektet og evt. utredningsmandat. På bakgrunn av den tilsendte informasjon skal gruppen ta kontakt med fagdepartementet/etaten for å bistå med kompetanse og veiledning der dette er aktuelt.
2. Departementer og etater skal sende utkast til høringsbrev i saker som kan ha betydning for næringslivet, med en vurdering av økonomiske og administrative konsekvenser til gruppen før alminnelig høring. Dersom gruppen ikke innen sju dager etter at utkastet er mottatt, gir tilbakemelding til etaten/departementet, kan saken sendes på alminnelig høring. I gruppens vurdering av høringsutkastet, vil en særlig se på om utkastet gir tilfredsstillende svar på spørsmålene nedenfor:

1. Er offentlig inngrep nødvendig?
2. Hvis ja – hvorfor og i hvilken form. Er alle alternative løsninger vurdert?
3. Hvilke kostnader (tid/penger) vil reguleringen påføre næringslivet?
4. Vil reguleringen være særlig kostbar for småbedriftene?
5. Vil reguleringen – direkte eller indirekte – påvirke konkurranseforholdene for næringslivet?
6. Er det mulig å kontrollere om reguleringen etterleves?
7. Er det behov for særskilte informasjonstiltak?
8. Gir tidspunktet for innføring spesielle problemer for bedriftene?

Gruppen skal arbeide aktivt og oppsøkende, og ha tett dialog både med dem som utformer regelverk og andre tiltak/reformer, og med representanter fra næringslivet.

Gruppen skal også få fram gode metoder og verktøy for å lage gode vurderinger av konsekvenser, herunder bruk av bedriftspanel/fokusgrupper for å undersøke hvordan forslag vil virke på de enkelte bedrifter.

Ansvar: NHD, avdeling for næringsregulering og skipsfart

Tidsplan: Er i oppbyggingsfase (etablert sommeren 2002), og skal vurderes etter å ha vært i drift i et år.

Norsk deltaking i EUs Business Test Panel

Mål: Formålet med etableringen av et EU-testpanel er å få bedre vurderinger av de næringsøkonomiske konsekvenser av nye EU-regelverk, og derigjennom oppnå regler som er bedre/enklere for næringslivet.

Beskrivelse: EU-kommisjonen har tatt initiativ til etableringen av et europeisk testpanel sammensatt av ca. 2500 europeiske bedrifter i ulike bransjer og av varierende størrelse. Norge er en del av det indre marked gjennom EØS-avtalen, og påvirkes derigjennom av EU-reglene og er derfor invitert til å delta i panelet med ca. 85 bedrifter. Det antas å bli ca. seks konsultasjoner per år, gjennomført ved bruk av en elektronisk base som etableres av EU.

Ansvar: NHD, avdeling for næringsregulering og skipsfart

Tidsplan: Etablert innen 1. januar 2003. Første undersøkelse hvor panelet benyttes planlegges mars 2003

Alternativer til tradisjonell regulering

Mål: Større bruk av alternativer til regelverk på områder der det ligger til rette for det

Beskrivelse: I mange tilfeller et også godt utformede regelverk et godt instrument for å nå målene som ligger til grunn for reguleringen. I andre tilfeller kan alternativer til regulering være best egnet til å oppnå den ønskede virkning.

Norge har en god del erfaring i å bruke alternativer til tradisjonell regulering på ulike områder. Det er imidlertid ikke gjort noen omfattende studier av de ulike alternativene.

Regjeringen setter i disse dager i gang et arbeid for i første omgang å sammenstille de ulike alternativer som allerede finnes og brukes, med tanke på å gjøre de mer kjent og dermed mer brukt.

Norge har vært et av de ledende landene innenfor OECD når det gjelder bruk av økonomiske instrumenter for å gjennomføre miljøvern hensyn, f.eks gjelder dette beskatning av forurensningskilder. Frivillige avtaler er også brukt for å integrere miljøvern hensyn i næringsvirksomhet, for eksempel når det gjelder avfallshåndtering.

Ansvar: NHD, FIN, AAD, KRD og JD i samarbeid

Tidsplan: I løpet av 2003

Redusere næringslivets byrder ved innrapporteringsplikter

Innrapporteringsbyrdene er det arbeidet næringslivet pålegges gjennom en rekke plikter til å avgi standardisert informasjon til det offentlige, typisk i form av skjema. Det er ikke det enkelte skjema som skaper de store administrative kostnadene og irritasjonen for den enkelte bedrift, men den samlede mengden av regelverk, rapporterings- og dokumentasjonsplikter. Dette er en sumproblematikk, og det er enighet mellom forvaltningen og næringslivet om at tiltakene må favne over et vidt spekter for å gi resultater.

Belastningen aldri vil kunne bli redusert til null. Det vil alltid være behov for reguleringer, for informasjon for saksbehandling, kontroll og statistikk. Et godt utformet og tilrettelagt skjema er, forutsatt at opplysningene er nødvendige, tidsbesparende både for brukeren og mottakeren. Utfordringen er ikke primært å redusere antallet skjema, men å få en rapportering som totalt sett belaster næringslivet så lite som mulig, både med hvilke opplysninger som kreves, tidspunktet for rapporteringen og måten rapporteringen skjer på.

Fire grunnleggende prinsipper ligger til grunn for arbeidet for å redusere innrapporteringsbyrdene på næringslivet:

1. Det offentlige skal aldri be om flere opplysninger enn de som faktisk brukes
2. Den næringsdrivende skal aldri måtte rapportere samme opplysning mer enn en gang
3. Det offentlige skal tilby enklest mulige rapporteringsmåte
4. Det skal være et rimelig forhold mellom den nytte det offentlige har av rapporteringen og den byrde som pålegges den næringsdrivende.

Strategien for å redusere næringslivets innrapporteringsbyrder er delt inn i fire hovedområder:

1. Enklere innrapporteringsmåte

Måten rapporteringen skjer på må legges opp slik at den gir minst mulig belastning på næringslivet. Elektronisk rapportering av data vil effektivisere arbeidet både for avgiver og mottaker, og er et prioritert område. Ved overgangen til elektroniske løsninger er det spesielt viktig at alle etater samordner sine systemer slik at de kan kommunisere med hverandre og bedriftene. Handlingsplanen for IT i offentlig sektor, se tiltak 5.1. skal bidra til å sikre samordning og standardisering på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer.

Det er etablert et brukerforum for elektronisk innrapportering og samordning, ledet av Brønnøysundregistrene. Forumet består av deltagere fra ulike offentlige instanser (NHD,

AAD, FIN, Skattedirektoratet, SSB, Toll- og avgiftsdirektoratet og Rikstrygdeverket), og fra de største næringslivsorganisasjonene. Formålet med forumet er å styrke arbeidet med samordning generelt og elektronisk innrapportering spesielt. Forumet skal videre ha en pådriverrolle og sette fokus på gode løsninger for elektronisk innrapportering.

2. Samordning og gjenbruk

Oppgaveregisteret spiller en viktig rolle i arbeidet med å redusere innrapporteringsbyrdene på næringslivet. Registerets hovedoppgave er å bidra til økt gjenbruk og samordning av data. For å sikre størst mulig samordning og gjenbruk av innrapporterte opplysninger fra næringslivet, er alle statlige etater pålagt å bruke Oppgaveregisterets metadatabase ved innføringen av elektronisk innrapportering.

I dag anses potensialet for mer samordning/gjenbruk å være størst på områdene økonomiske data og grunndata. Gjenbruk av økonomiske data forutsetter elektronisk lagring av informasjonen. Dette vil vi få til gjennom prosjekter i Skattedirektoratet (SLN mv), SSB og Brønnøysundregistrene (regnskapsregisteret).

Samspill om grunndata er viktig for identifiseringen av foretak. Grunndataopplysninger er i dag registrert i Enhetsregisteret, med organisasjonsnummer som identifikator. Selv om disse brukes mye i dag, er det fortsatt et stort underforbruk, og potensialet for næringslivet og det offentlige er stort.

3. Regelverksendringer

Enhver rapporteringsplikt har direkte eller indirekte grunnlag i et regelverk (eller annen politisk beslutning). Arbeidet med reduksjon av rapporteringskrav har derfor også et regelforenklingsperspektiv, idet vi så langt som mulig ønsker å fjerne regelverk som skaper unødvendige innrapporteringsplikter. Regelverk som danner grunnlag for rapporteringsplikter må vurderes jevnlig med sikte på forenkling.

Det er regelverksarbeid i gang på en rekke av de områdene som fra næringslivets side påpekes som de verste hva gjelder belastning, blant annet plan- og bygningsloven, internkontroll/HMS, skatt, regnskap (se område 4). Dette er viktige prosesser også i et innrapporteringsperspektiv. Utfordringen ligger i å klare å se konsekvensene av nytt/endret regelverk, helt ned på et nivå som forteller noe om hvilke konkrete skjemaer som vil bli lagt på næringslivet. Dette er avgjørende for å forhindre uforutsett økning av innrapporteringsbelastningen på næringslivet. Konsekvensvurderingsgruppen i NHD har en særlig oppgave i denne sammenheng.

4. Holdningsendringer

Det er behov for å øke etatenes kunnskap om hvordan skjemaoppliktene belaster næringslivet, og da spesielt småbedriftene. Etatenes bevissthet om at deres skjema er en del av et helhetlig problem må økes, og bli et påaktet hensyn ved utførelsen av de oppgaver som er pålagt forvaltningen. Dette gjøres blant annet gjennom informasjon om skjemaarbeid og datainnsamling. Oppgaveregisteret er den viktigste aktøren her, i tillegg til blant annet konsekvensvurderingsgruppen i NHD.

Økt bruk av Enhetsregisteret

Mål: Alle statlige etater skal bruke data og organisasjonsnummer fra Enhetsregisteret for å sikre entydig identifikasjon av enheter i alle offentlige og private registre. Dette vil redusere kravene til næringslivet om å rapportere grunndata og samtidig sikre at alle avtaleparter er entydig identifisert.

Beskrivelse: Tilrettelegging av regelverk for å gi rett til tilgang til informasjonen og

tilrettelegging av tekniske løsninger som øker tilgjengeligheten til informasjonen. En viktig milepæl er nødvendig lovendring for å kunne gjøre informasjonen tilgjengelig.

Ansvar: NHD, avdeling for næringsregulering og skipsfart/Brønnøysundregistrene i samarbeid med bl.a. FIN

Tidsplan: Tiltaket er under arbeid og vil være et kontinuerlig arbeid. Pålegg om bruk av grunndata fra Enhetsregisteret tas inn i tildelingsbrevene for 2003 for alle statlige etater. Forslag til endringer i enhetsregisterloven skal sendes på høring høsten 2002

Økt bruk av Oppgaveregisterets nasjonale datadefinisjoner

Mål: Øke bruken av datadefinisjoner i Oppgaveregisteret for å sikre entydig definisjon av data som utveksles mellom næringsliv og forvaltning. Dette sikrer mulighet for gjenbruk av data, og er et viktig redskap for utvikling av effektive løsninger for elektronisk datautveksling. Redusere unødvendig rapportering av data fra næringsliv til forvaltning.

Beskrivelse: Alle statlige etater skal bruke datadefinisjonene i Oppgaveregisteret ved elektronisk innrapportering fra næringslivet til staten.

Det skal gjennomføres et utvidet informasjonsarbeid, og samarbeidet mellom Oppgaveregisteret og de deler av forvaltningen som innhenter data fra næringslivet skal økes. Samtidig må det være samarbeid med det private næringsliv som ønsker å utvikle produkter for elektronisk datautveksling. Et nytt brukerforum for elektronisk innrapportering og samordning, etablert oktober 2002, vil være et sentralt element. Samordningsarbeidet for å unngå at nye unødvendige oppgaveplikter oppstår og at eksisterende unødvendige rapporteringer fjernes, videreføres under ledelse av Oppgaveregisteret.

Ansvar: NHD, avdeling for næringsregulering og skipsfart/ Brønnøysundregistrene

Tidsplan: Pålegg om bruk av Oppgaveregisterets datadefinisjoner tas inn i tildelingsbrevene for 2003 til statlige etater. En temadag skal arrangeres, se tiltak 3.3. Arbeidet vil følges opp kontinuerlig

Temadager om skjemaarbeid og datainnsamling

Mål: Spre informasjon om næringslivets innrapporteringsbyrder for å bevisstgjøre skjemaetatene i deres arbeid med datainnsamling. Øke kunnskapen om verktøy for å redusere byrdene, særlig Oppgaveregisteret.

Beskrivelse: Presentasjon av den nye Veilederen "Skjemavett – veileder i datafangst og skjemabruk. Informasjon om Oppgaveregisterets metadatabase og hvordan den skal brukes i innføringen av elektronisk innrapportering.

Ansvar: NHD, avdeling for næringsregulering og skipsfart/Brønnøysundregistrene

Tidsplan: Temadagen holdes høsten 2002

Fjerne registeret over arbeidsformidling/-utleie

Mål: Nedlegge registeret over virksomheter som har til formål å drive utleie og/eller formidling av arbeidstakere.

Beskrivelse: Slike virksomheter har etter dagens regelverk plikt til å rapportere om aktiviteten til et særskilt register i Brønnøysundregistrene. Andre register gir tiltrekkelig informasjon til å gjennomføre den nødvendige overvåkingen av utviklingen i dette markedet. Dette er en oppfølging av Skjemareduksjonsprosjektet

Ansvar: AAD, arbeids- og inntektsavdelingen

Tidsplan: Gjennomføres fra og med 2003

AltInn - elektronisk innrapportering av økonomiske data

Mål: Betydelig forenkling både for næringsdrivende og etater som skatteetaten, SSB og Brønnøysundregistrene.

Beskrivelse: Prosjektet skal gi et landsdekkende tilbud om elektronisk innrapportering av økonomiske data fra næringsdrivende. Skatteetatens del omfatter to systemer: System for overlevering av likningsopplysninger til offentlige myndigheter (i drift 2002), og system for likningsbehandling av næringsdrivende. Skattedirektoratet, Brønnøysundregistrene v/regnskapsregisteret og SSB samarbeider om felles innrapporteringssystemer. Det skal nå utvikles en forenklet, Internettbasert rapporteringskanal (AltInn) som skal tilfredsstillere behovet for små og mellomstore bedrifter. Denne innrapporteringskanalen skal i første omgang omfatte økonomiske data til de tre etatene, men kan også kunne tas i bruk av andre offentlige etater.

Ansvar: FIN, skattelovavdelingen og NHD, avdeling for næringsregulering og skipsfart

Tidsplan: AltInn som innrapporteringskanal skal være i full drift i 2004

Elektronisk skatte- og avgiftsforvaltning

Mål: Forenkle og effektivisere kommunikasjonen mellom skatte- og avgiftsforvaltningen og de skatte- og avgiftspliktige.

Beskrivelse: Både skatteetaten (spesielt) og toll- og avgiftsetaten ligger langt fremme i

utviklingen av elektroniske tjenester, både for informasjon fra etatene og for innrapportering og innbetaling til etatene. Dette arbeidet vil fortsatt ha høy prioritet.

Ansvar: FIN, skattelovavdelingen

Tidsplan: Kontinuerlig (mange deltiltak)

Byggsøk – elektronisk byggesaksbehandling

Mål: Prosjektets mål er å effektivisere plan- og byggesaksbehandlingen. Elektronisk søknad åpner for tilgjengelighet, forutsigbarhet, tempo og åpenhet som vil gi bedre service for alle.

Beskrivelse: Realiseringen av Byggsøk skal gi lettere tilgang til nødvendig informasjon, og effektivisere prosesser. Prosjektet bruker internett-teknologi, og skal tilrettelegge for at kommunene kan gi sine brukere et tilbud hvor

- all informasjon som er nødvendig for å utarbeide en komplett søknad skal være tilgjengelig via Internett

- søknader skal kunne sendes og tillatelser mottas via Internett

- flest mulig meldinger kan godkjennes elektronisk

- status og fremdrift i saksbehandlingen skal kunne følges via Internett

- det blir felles elektroniske løsninger på tvers av kommunegrenser som vil fremme interkommunalt samarbeid.

Det legges opp til en gradvis overgang til et elektronisk søknadssystem. En test-versjon av eByggeSak gjøre det mulig for testkommunene å bruke Internett til å ta imot byggesøknader. De første kommunene skal kunne begynne å ta imot elektroniske søknader i løpet av året. Det er fortsatt utfordringer ift spørsmålet om automatisk tilgang på opplysninger fra GAB-registeret og spørsmålet om elektronisk signatur.

Ansvar: KRD, bolig- og bygningsavdelingen/Statens bygningstekniske etat i samarbeid med MD

Tidsplan: Et tilbud om elektronisk saksbehandling av byggesaker skal etter planen foreligge i løpet av 2003.

e-forvaltning innen landbruksforvaltningen

Mål: Utvikling av IKT-løsninger som forenkler søknadsbehandlingen av tilskudd og effektiviserer forvaltningssystemene: Nett SLF

Beskrivelse: Det skal etableres et felles rammeverk for e-forvaltning basert på internett-teknologi. Rammeverket skal spesielt omfatte funksjonalitet for søknadsregistrering, elektronisk innrapportering samt analyse/ rapportering. Løsningene skal kombinere effektiv, desentralisert bruk via web mot felles, sentralt plasserte (nasjonale) løsninger og informasjonskilder (registre). LD vil bruke erfaringer fra Statens landbruks-forvaltning til å innføre e-forvaltning i andre av departementets etater. Bl.a. vil det nye Mattilsynet åpne for elektronisk innrapportering gjennom sin matportal.

Ansvar: LD/Statens landbruksforvaltning

Tidsplan: Innen utgangen av 2002: Fylkesmannsembetene skal ha tilgang til sentrale systemer og data.

Innen utgangen av 2003: Nettbasert system for søknad om produksjonstilskudd. Web-søknader for næringsmiddelindustrien

Innen utgangen av 2004: Prosjektet skal være gjennomført

Utvikling av statistisk samarbeid – finansstatistikk

Mål: Redusere innrapporteringspliktene knyttet til finansiell statistikk

Beskrivelse: Norges Bank, Kredittilsynet og SSB koordinerer innsamling av data til bruk i de tre institusjonene. Norges Bank forestår den løpende kontakten med Oppgaveregisteret for finansstatistikken. Dette har gitt en felles og enklere rapportering for alle finansinstitusjoner enn om oppgavene skulle vært sendt til hver av institusjonene. Det er igangsatt et utviklingsprosjekt omkring den teknologiske plattform som vil videreføre de nåværende fordeler ved samarbeidet.

En ytterligere koordinering innen finansiell statistikk vil komme mot 2005 som følge av metodeendringen for utenriksregnskaps-statistikken og arbeidet med å integrere finans- og betalingsbalansestatistikken. Dette er et delprosjekt i SSBs UT-prosjekt. Det integrerte datasett i regnskapsstatistikken skal fra 2005 dekke databehovene til:

- Finansstatistikk, finansielle sektorbalanser, analyser av pengepolitikk og finansiell stabilitet.
- Utenriksregnskap og nasjonalregnskap.
- Risikoanalyse, tilsynsoppgaver, forsikring og internasjonal rapportering.

En slik integrert rapportering, med rapportering bare til Norges Bank som databasevert for alle tre institusjoner, vil gi betydelige besparelser for næringslivet utenom finanssektoren.

Ansvar: FIN, finansmarkedsavdelingen

Tidsplan: Ferdig til bruk i 2005

Verdipapiriområdet – egenhandelrapportering

Mål: Redusere foretakenes innrapporteringsplikt knyttet til ansattes egenhandel med finansielle instrumenter.

Beskrivelse: Det foreslås å oppheve reglene for rapportering av ansattes egenhandel i

verdipapirhandelloven. Dagens ordning med automatisk rapportering til Kredittilsynet medfører en stor mengde rapportering, ca 1 500 rapporter årlig. Etter en vurdering av ressursbruken for foretakene og nytteverdien av denne rapporteringen vil FIN arbeide for å oppheve denne innrapporteringsplikten og erstatte dagens ordning med en bestemmelse om at foretakene må ha de ansattes rapportering om egenhandel tilgjengelig for Kredittilsynet til enhver tid.

Ansvar: FIN, finansmarkedsavdelingen

Tidsplan: Forslaget vil bli lagt fram for Stortinget for vedtak i løpet av 2003

Verdipapiriområdet – elektronisk rapportering

Mål: Legge til rette for elektronisk innrapportering fra verdipapirforetakene til Kredittilsynet i større grad enn det som er tilfellet i dag.

Beskrivelse: Foreløpig rapporterer ca. halvparten av verdipapirforetakene elektronisk, de fleste forventes å delta i løpet av året. For forvaltningsselskapene for verdipapirfond planlegges oppstart innen utgangen av året. Forventet effekt for foretakene er lettere rapportering med mindre mulighet for å rapportere feil fordi summeringen av poster skjer elektronisk.

Ansvar: FIN, finansmarkedsavdelingen

Tidsplan: Kvartalsrapporter for verdipapirforetak vil bli klart ved utgangen av 2002. For forvaltningsselskaper for verdipapirfond: klart i løpet av 2003. Deretter vil tilsvarende prosjekt bli igangsatt for andre rapporteringspliktige

Eiendomsmegling og inkasso - forenklet rapportering av sikkerhetsstillelser

Mål: Lette rapporteringsbyrdene for de som stiller sikkerhet i forbindelse med eiendomsmegling ved å legge til rette for elektronisk sikkerhetsstillelse.

Beskrivelse: I løpet av 2001 ble det mottatt 651 sikkerhetsstiller (forsikrings-

dokumenter) for eiendomsmeglingsforetak, boligbyggelag uten foretaksbevilling, advokater som driver eiendomsmegling og inkassoselskaper som inndriver forfalte pengekrav på vegne av andre. Det er igangsatt et prosjekt for å legge til rette for elektronisk innsendelse av sikkerhetsstillelser. Det forventes at løsningen vil foreligge tidlig høsten 2002. Dette vil være effektiviserende for sikkerhetsstillerne for inkasso- og eiendomsmeglings-foretak.

Ansvar: FIN, finansmarkedsavdelingen

Tidsplan: Løsningen skal kunne tas i bruk fra og med 2003

Datasystem for elektronisk miljøforvaltning

Mål: Utvikle et databasesystem som bidrar til enkelt og effektivt arbeid med utslippstillatelser, tilsyn, rapportering og overvåking. For bedriftene vil systemet bidra til forenkling ved at de kan rapportere data som miljøvernmyndighetene krever direkte på nettet. Bedriftene vil få direkte tilgang til sitt område i basen hvor det kan innrapporteres og foretas endringer. Det skal også legges inn utregningsfunksjoner og hjelpefunksjoner som vil lette bedriftenes arbeid.

Beskrivelse: Prosjektet skal utvikle et tidsriktig databasesystem til bruk i arbeidet med - behandling og administrasjon av utslippstillatelser

- forberedelser, gjennomføring og rapportering av tilsyn
- rapportering i forhold til forskriftskrav og krav i tillatelser
- innsamling av måledata knyttet til vassdragsovervåking

Prosjektet skal automatisere/effektivisere arbeidet med innsamling, registrering, import og eksport av data til og fra systemet. Den nye løsningen skal kunne bygges ut i tråd med strategi og tiltak for elektronisk forvaltning.

Ansvar: MD, avdeling for forurensningssaker

Tidsplan: Systemet skal etter planen være satt i produksjon innen utgangen av 2003.

Produktinformasjonsbanken og elektronisk innmelding

Mål: Sentralt nettsted som forenkler pålagt og frivillig utveksling av informasjon og data om kjemikalier mellom næringsliv, myndigheter og allmennhet.

Beskrivelse: Internettportalen Produktinformasjonsbanken (PIB) søker å tilfredsstille behovet for en døgnåpen felles og tverrsektoriell kommunikasjonskanal for GRIP, Giftinformasjonen (GIS) og Produktregisteret (PR) mot deres respektive brukere og innmeldere (kjemikalieleverandører). Allmennhet, organisasjoner, offentlige og private virksomheter skal interaktivt kunne søke nyttig informasjon om kjemikalier som mennesker og miljø kan komme i kontakt med. Det er utviklet en database der kjemikalieleverandører på en enkel måte kan gjøre sine HMS-datablad søkbare for alle. På PIB skal det publiseres artikler, lenker og baser som kan gi godt grunnlag for valg som leverandører og brukere av kjemikalier må foreta. Kjemikalieleverandørene (importører og produsenter) skal kunne melde både pliktige og frivillige opplysninger til PR og GIS i en og samme operasjon. Det vil forenkle kommunikasjonen med deklaratene og gi både myndigheter og allmennhet vesentlig enklere tilgang på opplysninger og informasjon om farlige kjemikalier. Søkbart register som identifiserer deklarasjonsansvarlig firma og farlige produkter i Norge publiseres av PR via PIB. Registeret er særlig nyttig ved deklarerer til Produktregisteret.

Ansvar: MD, avdeling for forurensningssaker

Tidsplan: Database for publisering av HMS-datablad over Internett er ferdig som prototyp, og skal tas i bruk høsten 2002. Elektronisk deklarerer av pliktige data til PR og innmelding til GIS skal tas i bruk innen sommeren 2003

Samarbeid mellom Nordens produktregistre om deklarerer og koder

Mål: Forenkle arbeidet for næringslivet med å skulle deklarerer til forskjellige registre i de nordiske landene, ved å utvikle felles deklarasjonsskjemaer.

Beskrivelse: Nordisk kjemikaliegruppe har opprettet Nordisk produktregistergruppe som arbeider med spørsmål felles for Produktregistrene. SPIN er en database med stoffdata fra registrene. Den er ferdig til bruk for myndigheter som CD og skal legges på Internett i 2002. Produkttypekoder benyttes for sammenstillinger av data. Registrene i Norden har sammen med representanter for industrien, utviklet et felles sett med koder. Implementering skjer sommeren 2002 i Norge. Målet er at industrien kan bruke de samme kodene i hele Norden. Deklarerer til registrene er forskjellig i Norden, men har store likheter også. Felles

deklarasjonsskjema, spesielt for Norge, Sverige og Danmark, er sterkt etterspurt av industrien som et forenklingstiltak.

Ansvar: MD, avdeling for forurensningssaker

Tidsplan: Det tas sikte på å finne fram til en felles mal for deklarerer i løpet av 2003

Elektroniske rapporteringsløsninger i Brønnøysundregistrene

Mål: Elektroniske innrapporteringsløsninger skal etableres for alle registersystemer i Brønnøysundregistrene

Beskrivelse: Løsninger for elektronisk innrapportering skal utvikles. Tjenestene skal

tilpasses brukernes behov og vil baseres på de prinsipper som er mest tjenlige for de enkelte registre. Både webløsninger og løsninger for direkte overføring mellom systemer vil være aktuelle. Elektronisk signatur vil bli tatt i bruk så snart det finnes teknisk/økonomisk akseptable løsninger for det. Etablering av Altinn-løsningen for rapportering av regnskapsinformasjon skal skje i løpet av 2003 og løsningen vil bli vurdert brukt for rapportering til andre registre.

Ansvar: NHD, avdeling for næringsregulering og skipsfart/Brønnøysundregistrene

Tidsplan: Tiltaket er under arbeid. Milepæler er etablering av nettbasert registrering i Enhetsregisteret og Foretaksregisteret høsten 2002, og tinglysing av salgspant i motorvogn i 1. halvår 2003. Det siste forutsetter nødvendige endringer i regelverket om tinglysing.

Automatisk innhenting av kundedata til SND fra offentlige registre

Mål: Mindre innrapporteringskrav på bedriftene

Beskrivelse: SND ber i dag om bedriftsopplysninger fra alle kunder hva gjelder forhold som kommunens navn, antall ansatte, næringskode, telefon- og telefaksnummer, størrelse på jordbrukseiendom mv, til bruk i SNDs databaser. SND vil nå gå over til automatisk innhenting og oppdatering av slike kundedata fra eksterne databaser som Enhets-, Folke-, Eiendoms- og Løsøre-, Landbruks-, Flåteregisteret mv. Dette vil gi bedre datakvalitet, videre vil kundene i framtiden ikke vil bli belastet med å avgi/oppdatere slike opplysninger.

Ansvar: NHD, avdeling for nyskaping og forskning/SND

Tidsplan: Gjennomføres innen 31. desember 2002

Vurdere endringer i regelverket for Oppgaveregisteret

Mål: Sikre at Oppgaveregisteret er et egnet arbeidsverktøy i arbeidet med å redusere innrapporteringsbyrdene

Beskrivelse: Vurdere oppgaveregisterloven og forskrift, særlig for å vurdere om det bør foretas visse endringer av begrepet oppgaveplikt, og om etatenes plikt til å forhåndskontakte Oppgaveregisteret før innføringen av nye rapporteringsplikter bør utvides.

Ansvar: NHD, avdeling for næringsregulering og skipsfart

Tidsplan: Gjennomføres i løpet av 2003

Bedre regelverk på enkeltområder

I et moderne samfunn er det behov for godt fungerende regelverk. Men gjeldende regelverk må til enhver tid være oppdatert, og gi uttrykk for reelle reguleringsbehov. Det må derfor systematisk vurderes om det er behov for endringer i eksisterende regelverk. Kan reguleringsbehovet (fullt ut eller i tilstrekkelig grad) oppfylles ved bruk av andre virkemidler, kan området f.eks. reguleres av bransjen gjennom egne ordninger, eller er det et område som egner seg for avregulering fordi behovet ikke lenger er der? Her må også næringslivet ha en aktiv rolle i forhold til å påpeke endringsbehov.

Utvikling og bruk av ny teknologi har skapt behov både for nye reguleringer og endringer i eksisterende. Regelverket skal legge til rette for, og ikke hindre, elektronisk handel og kommunikasjon.

Enkelte regelverksområder er spesielt viktige for næringslivet. Eksempler er konkurranse-regelverket, skatte- og avgiftsregler, arbeidslivsregler, plan- og bygningslov og HMS-regler. Det er avgjørende for næringslivet at det tas tilbørlig hensyn til bedriftenes behov ved utforming av regelverk mv på slike viktige områder.

Følgende prinsipper skal gjelde for regelverksarbeidet:

- Vi skal ha et regelverk der kostnadene for næringslivet kan forsvares ut fra nytten for samfunnet
- Regelverket skal til enhver tid være oppdatert og gi uttrykk for reelle behov
- Regelverket må utformes slik at det er mulig for næringslivet å etterleve både enkeltvis og samlet sett.

Revisjon av byggesaksregelverket

Mål: Revidere regelverket for å sikre bl.a.:

- god og effektiv byggesaksprosess
- god kompetanse hos aktørene i bygg- og anleggsvirksomheten
- bygg og anlegg som ivaretar hensyn til kvalitet, helse, miljø, sikkerhet, tilgjengelighet og estetikk
- partenes interesser på en best mulig måte.

Beskrivelse: Et lovutvalg ble nedsatt i vår, og skal bl.a. gjennomgå lovens struktur med henblikk på forenkling og brukervennlighet. Noe av arbeidet må skje i samarbeid med Planlovutvalget, bl.a. bør det vurderes om det er mulig med større grad av felles prosess for plan- og byggesaksbehandling.

Ansvar: KRD, bolig- og bygningsavdelingen

Tidsplan: Utvalget skal jobbe i tre år og skal avgi sin første delinnstilling etter ett år (juni 2003)

Revisjon av planlovgivningen

Mål: Forbedring, effektivisering og forenkling av planlovgivningen (plan- og bygningslovens plandel)

Beskrivelse: Et lovutvalg (Planlovutvalget) nedsatt i 1998 skal fremme forslag om endrede planbestemmelser i loven og evt. endringer i tilknyttede sektorlover.

Planlovutvalgets første utredning har vært på høring og danner basis for arbeidet med forslagene i den endelige innstillingen. Av utvalgets forslag

vil bl.a. følgende ha forenklingseffekt for næringsliv og private:

- bestemmelser om frister og fremdriftskrav,
- styrking av oppstartfasen i planleggingen slik at den videre planprosessen blir mer effektiv og forutberegnelig
- sammenslåing av planprosesser med felles behandling av prosjekter slik at planspørsmål, konsekvensutredning og byggetillatelse ivaretas i samme prosess og gjennom samtidig vedtak
- samordning av sektorenes virkemidler i planprosessene slik at forholdet til sektorene så langt mulig avklares gjennom plan-prosessene
- tilrettelegging for digital plan- og byggesaksbehandling

Ansvar: MD, avdeling for regional planlegging

Tidsplan: Utvalgets funksjonstid er i utgangspunktet 4 år fra desember 1998.

Første delutredning ble avgitt i januar 2001 og har vært på høring. Utvalget arbeider med sikte på å avgi innstilling med lovforslag omkring nyttår 2002. Arbeidet med ot.prp. forventes avsluttet i løpet av 2004

Utredning av arbeidslivsreguleringene

Mål: Utvalget utreder arbeidslivsreguleringer som befinner seg i spenningsfeltet mellom ulike hensyn. Utvalget skal foreslå en ny arbeidslivslov med vekt på følgende hovedområder:

- best mulig ivaretagelse av både virksomhetenes, arbeidstakernes og samfunnets behov
- bidra til et inkluderende arbeidsliv
- et godt og forutsigbart regelverk ved omstillinger
- modernisering/forenkling av lovgivningen for arbeidslivet

Beskrivelse: Utvalget består av representanter fra arbeidsgiver- og arbeidstaker-

organisasjonene, fagmyndigheter, to virksomhetsrepresentanter og departementer. Et kontaktutvalg bestående av forskere og arbeidslivsekspertene er tilknyttet utvalget for å sikre

bredest mulig fagkunnskap. Mandatet spenner over de fleste spørsmål innenfor arbeidslivs- og arbeidsrettsreguleringer, herunder arbeidstid, stillingsvern, og helse, miljø og sikkerhet.

Ansvar: AAD, arbeidsmiljø- og sikkerhetsavdelingen

Tidsplan: Utvalget startet opp 31. august 2001 og har frist 1. desember 2003

Felles forskriftsverk på HMS-området

Mål: Utvikle ett felles forskriftsverk på HMS-området, som skal ta utgangspunkt i næringslivet som målgruppe, og der målet er økt brukerorientering og en betydelig forskriftsreduksjon.

Beskrivelse: Prosjektet skal i første omgang se på forskriftsverket til Arbeidstilsynet og Direktoratet for brann- og elsikkerhet, det vil si brann- og eksplosjonsvern, elsikkerhet og arbeidsmiljø. Partene i arbeidslivet vil bli involvert i prosjektet på en hensiktsmessig måte.

Ansvar: AAD, arbeidsmiljø- og sikkerhetsavdelingen

Tidsplan: Prosjektet ble satt i gang i mai 2002 og skal avsluttes innen utgangen av 2003

Enklere regelverk på forurensningsområdet

Mål: Økt brukerorientering og betydelig reduksjon i antallet forskrifter etter forurensningsloven og produktkontrollloven.

Beskrivelse: Regelverksstrukturen i forskriftsverket på forurensningsområdet vil bli gjennomgått for å forenkle regelverket med siktemål å samle forskriftene overfor næringslivet til én produktkontrollforskrift og én forurensningsforskrift. En slik forenkling er viktig både for å sikre en hensiktsmessig forvaltning av forurensningsområdet, og som et ledd i regjeringens omfattende arbeid med regelverksforenkling på tvers av departementene. Prosjektet skal ta utgangspunkt i næringslivet som målgruppe, men også ta hensyn til at deler av regelverket har andre målgrupper. Videre vil en ta utgangspunkt i forslaget fra NHO om å forenkle forskriftsstrukturen på HMS-området.

Ansvar: MD, avdeling for forurensningssaker

Tidsplan: Arbeidet skal være avsluttet i løpet av 2003

Samordning av forskrifter om helse- og miljøfarlige kjemikalier

Mål: Gjøre regelverket enklere for brukerne. Regelverket på kjemikalieområdet har blitt utviklet over lang tid, noe som har resultert i et lite helhetlig og oversiktlig regelverk. Rydding og samordning av reguleringer vil gi større oversikt og gjøre regelverket lettere tilgjengelig. Dette kan gi tidsbesparelse og miljøgevinst.

Beskrivelse: Følgende tiltak skal gjennomføres:

- Samordning av forskrifter som regulerer produksjon, import, eksport, omsetning og bruk av farlige kjemikalier og produkter. Samling av 14 eksisterende forskrifter til én forskrift.

- Samordning av regelverk om ozonreducerende stoffer. Samling av 7 eksisterende forskrifter til én forskrift.

- Samordning av regelverk om klassifisering og merking av farlige kjemikalier. Samling av 6 eksisterende forskrifter til én forskrift.

Ansvar: MD, avdeling for forurensningssaker

Tidsplan: Alle samordnede forskrifter planlegges fastsatt i løpet av 2002.

Ny reguleringsmåte etter forurensningsloven for alle industrivirksomheter

Mål: Det arbeides med sikte på å utarbeide en samlet forskrift for industrien med generelle forurensningskrav, som skal erstatte flere hundre enkelttillatelser. Forskriften vil medføre redusert tidsbruk for næringslivet og forurensningsmyndigheten ved at ressursbruken tilknyttet det å søke om og utforme tillatelser reduseres og den vil dessuten gjøre det lettere for nye virksomheter å finne ut hvilke regler som gjelder.

Beskrivelse: Forskriften vil innholde generelle krav til støyutslipp, støvutslipp, utslipp fra forbrenningsanlegg og luktutslipp mv som skal gjelde alle typer industrivirksomheter. I tillegg vil forskriften fastsette særskilte krav til særskilte bransjer. En rekke større virksomheter skal fremdeles ha en tillatelse etter forurensningsloven, bla de virksomheter som omfattes av EUs IPPC-direktiv. I disse tilfellene vil kravene i tillatelsene gå foran forskriftskravene.

Ansvar: MD, avdeling for forurensningssaker

Tidsplan: Et forskriftsutkast vil foreligge innen utgangen av 2002

Evaluerings av aksjelovene

Mål: Sikre at aksjeloven av 1997 og allmennaksjeloven 1997 fungerer tilfredsstillende og etter sine forutsetninger. Avdekke eventuelle bestemmelser som oppleves som problematiske i praksis, eller som ikke virker etter sin hensikt.

Beskrivelse: På bakgrunn av Stortingets anmodning i forbindelse med vedtakelsen av aksjeloven og allmennaksjeloven i 1997 skal JD foreta en evaluering av de to lovene. Det ble avholdt et høringsmøte med berørte organisasjoner og institusjoner i oktober 2002. Dette vil bli fulgt opp med et høringsbrev.

Ansvar: JD, lovavdelingen

Tidsplan: Det tas sikte på å sende ut et høringsbrev i løpet av 2003

EU-arbeidsgrupper om konkurs og overføring av bedrifter

Mål: Vurdere om norske rammevilkår på områdene konkurs og overføring av bedrifter er gode nok, sett i et internasjonalt perspektiv, og vurdere evt. nødvendige tiltak.

Beskrivelse: Norge v/NHD deltar i EUs entreprenørskapsprogram. Programmet skal stimulere entreprenørskapsaktiviteten i Europa, og det arbeides med tiltak for å bedre rammevilkårene for bedriftene på flere fokusområder. NHD deltar i to ekspertgrupper:

1. Rammevilkårene for overføringer av bedrifter er viktig, både de legale rammene og andre virkemidler, bl. a. for å sikre videreføring av arbeidsplasser og unngå nedleggelse. Utveksling av best-practice (erfaringsoverføring) mellom landene står sentralt i arbeidet. Norges engasjement må sees i lys av at norske bedrifter i størst mulig grad sikres de samme rammevilkår som i EU. Det tas sikte på å utarbeide en handlingsplan på EU-nivå.

2. I mange EU-land er det et visst "stempel" forbundet med det å gå konkurs. Dette i motsetning til for eksempel i USA hvor en konkurs i større grad er sett på som noe en lærer av. En stor andel av de som går konkurs ender faktisk også opp som vellykkede entreprenører. EU vurderer det slik at mange konkurser kommer på tross av en ansvarlig risikovurdering og at konkurs eller annen avvikling i slike tilfeller i større grad bør ses på som en måte å lære på. Derfor er prosjektet "Restructuring, Bankruptcy and a fresh start" igangsatt. Det har som siktemål å vurdere medlemslandenes konkurslovgivning i lys av dette og komme med retningslinjer på området.

Ansvar: NHD, avdeling for næringsregulering og skipsfart sammen med JD

Tidsplan: Arbeidet antas å være ferdig i 2003

Forenklinger i fødselspengeordningen m.v.

Mål: Målet for gjennomgangen av fødselspengeordningen, herunder adopsjonspengeordningen, svangerskapspengeordningen og tidskontoordningen er forenklinger og forbedringer. Det legges vekt på å få et regelverk som vil være mest mulig forståelig for brukerne og lettest mulig å praktisere for trykdeetaten.

Beskrivelse: Regelverket på fødselspengeområdet er komplekst og preget av mange endringer. En intern arbeidsgruppe som har foretatt en helhetlig gjennomgang av ordningen har identifisert problemstillinger og foreslått endringer. Endringene kan gjøre regelverket lettere tilgjengelig for brukerne, herunder arbeidsgiverne, og vil kunne lette administreringen av ordningen.

Ansvar: BFD, familie-, barnehage- og likestillingsavdelingen

Tidsplan: Høringsnotatet sendes ut innen utgangen av 2002. Det tas sikte på å fremme en ot.prp. i løpet av 2003

Vurdering av skatte- og avgiftsregelverket

Mål: Utredningen skal bl.a. vurdere hvordan vi kan sikre effektiv ressursutnyttelse i økonomien og skape større forutsigbarhet for næringslivet om framtidige rammebetingelser. Skatte- og avgiftsreglene bør være enkle og oversiktlige, bl.a. for å redusere de administrative kostnadene.

Beskrivelse: Et regjeringsoppnevnt skatteutvalg ledet av Arne Skauge skal foreta en bred vurdering av skatte- og avgiftssystemet og de bakenforliggende prinsippene.

Ansvar: FIN, skattelovavdelingen og skatteøkonomisk avdeling

Tidsplan: Utvalget skal levere sin innstilling innen utgangen av 2002

Vurdering av pensjonssystemet

Mål: Et fremtidig pensjonssystem må ivareta hensynet til langsiktighet, stabilitet og oversiktighet, og bidra til å møte utfordringer knyttet til en aldrende befolkning og tiltakende tidlig pensjonering. Kommisjonen skal bl.a. vurdere tiltak som kan bidra til forenklinger i nåværende regelverk og gjøre et fremtidig pensjonssystem mer oversiktlig.

Beskrivelse: En regjeringsoppnevnt kommisjon ledet av Sigbjørn Johnsen skal ta utgangspunkt i de problemer og utfordringer dagens pensjonssystem står overfor.

Ansvar: FIN, økonomiavdelingen

Tidsplan: Avgi innstilling i 2003

Gjennomgang av avgifts- og gebyrordninger

Mål: Lettelser, forenklinger og opprydding i henhold til Sem-erklæringen.

Beskrivelse: Full gjennomgang av avgifts- og gebyrordninger under alle departementer, med sikte på lettelser, forenkling og opprydding

Ansvar: FIN ved finansavdelingen, skattelovavdelingen og skatteøkonomisk avdeling

Tidsplan: Ikke lagt opp til en konkret tidsplan ennå

Gjennomgang av regelverket om uttak i merverdiavgiftsloven

Mål: Gjøre regelverket så nøytralt som mulig og hindre konkurransevridninger, samt gjøre regelverket lettere å administrere både for de næringsdrivende og for avgiftsmyndighetene.

Beskrivelse: Innføringen av generell merverdiavgift på omsetning av tjenester har økt behovet for en gjennomgang av uttaksbestemmelsene i merverdiavgiftsloven. Det er også behov for en lovteknisk gjennomgang av regelverket på dette området.

Ansvar: FIN, skattelovavdelingen

Tidsplan: Utredning slutført innen 1. desember 2002. Eventuelle forslag til endring skal sendes på høring våren 2003

Samordning av reglene om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav

Mål: Samordne reglene om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav, foreta materielle endringer med sikte på å styrke innkrevingen av skatte- og avgiftskrav og bedre rettsikkerheten på området.

Beskrivelse: En systematisk, språklig og strukturell gjennomgang og oppdatering av skattebetalingsloven og de øvrige reglene om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav.

Ansvar: FIN, skattelovavdelingen

Tidsplan: Utkast til ny lov er planlagt sendt på høring i løpet av høsten 2002

Revisjon av oppdrettsregelverket

Mål: Utarbeide et mer tidsriktig og oversiktlig regelverk. En gjennomgang av hva som bør være det offentliges ansvar og hva som bør være næringens ansvar.

Beskrivelse: Oppdrettsloven skal revideres, og erstattes av ny havbrukslov. Det gjennomføres et forprosjekt som skal sikre en hensiktsmessig organisering og realistisk tidsplan for arbeidet. Forprosjektet avsluttes med en rapport i oktober 2002.

Ansvar: FID, havbruks- og markedsavdelingen

Tidsplan: Notat med lovforslag sendes på høring i løpet av 2004

Forskrifter til havbeiteloven

Mål: Fastlegge krav for etablering av næringsvirksomhet i medhold av havbeiteloven, for slik å legge til rette for nye muligheter til dyrking av havet. Fastlagde krav vil gi bedre forutsigbarhet.

Beskrivelse: Prosjektet gjennomføres i samarbeid mellom FID, Fiskeridirektoratet og Havforskningsinstituttet. En arbeidsgruppe mellom Fiskeridirektoratet og Statens dyrehelsetilsyn har sett på det helsemessige aspektet ved havbeite. Forskrift sendes på høring høsten 2002.

Ansvar: FID, havbruks- og markedsavdelingen

Tidsplan: Det tas sikte på å fastsette forskriften i løpet av februar 2003

Felles forskrift for forvarer til fisk og landdyr

Mål: Fôrprodusentene skal ha bare én forskrift å forholde seg til.

Beskrivelse: To forskrifter og noen EU-rettsakter samordnes til en forvareforskrift for akvatiske dyr og landdyr. Det skal lages en veileder for brukerne. Prosjektet er et samarbeid mellom Fiskeridirektoratet og Statens landbrukstilsyn.

Ansvar: FID, havbruks- og markedsavdelingen

Tidsplan: Forskrift sendt på høring mai 2002 med sikte på ikrafttredelse fra tidlig i 2003

Samlet forskrift for meldeplikt for skipsfarten

Mål: En enklere hverdag for skip som anløper norske farvann, ved at skipsfarten skal kunne oppfylle sin meldeplikt ved å sende én melding til én myndighet.

Beskrivelse: I dag er det fastsatt 14 forskrifter som pålegger skipsfarten å sende meldinger til norske myndigheter ved anløp av/seilas i/avgang fra norsk farvann. En prosjektgruppe har lagt fram forslag til samlet forskrift.

Ansvar: FID, avdeling for kystforvaltning

Tidsplan: Rapporten ble avgitt til FID i juli 2002, og vil bli sendt på høring snarest

Revisjon av havne- og farvannsloven

Mål Et mer effektivt og oversiktlig regelverk.

Beskrivelse: Revisjon av havne- og farvannsloven vil omfatte både regler for bruk av farvann, havners organisering og styring.

Ansvar: FID, avdeling for Kystforvaltning

Tidsplan: Antatt at ot.prp. kan legges fram på slutten av 2003

Nye seilingsregler – felles forskrift for trafikksentraler og seilingsregler

Mål: Et enklere og mer oversiktlig regelverk, gjennom en samling av reglene for ulike områder.

Beskrivelse: Seilingsreglene for ulike farvann vil etter hvert bli samordnet og innlemmet i en felles forskrift.

Ansvar: FID, avdeling for kystforvaltning

Tidsplan: Neste område som vil bli samordnet er sikringsregler for trafikksentralen på Kvitsøy, etter planen fra 1. januar 2003

Revisjon av regelverket for utskifting og eierendring av fiskefartøy

Mål: Modernisering, forenkling og samordning av regelverket knyttet til utskifting og eierendring av fiskefartøy

Beskrivelse: Modernisering mv. av konsesjonsforskriftene og oppfølging av eierskapsutvalgets innstilling om nye forskrifter for behandling av søknad om eierendring i selskap som eier fiskefartøy.

Ansvar: FID, ressurs- og havavdelingen

Tidsplan: Oppfølging avhengig av politiske prioriteringer

Ny lovgivning om havressurser

Mål: En moderne lovgivning om forvaltningen av ville levende marine ressurser (havressurslov).

Beskrivelse: Erstatte saltvannsfiskeloven av 1983 med en ny lov som i tillegg til å regulere fisk og sjøpattedyr slik saltvannsfiskeloven gjør, også skal gi myndighetene det nødvendige lovgrunnlag for å bruke og verne øvrige ville marine ressurser. Målet er et regelverk som er mer moderne og med enklere regler enn i dag. Forenklingsperspektivet vil være til gunst for næringen. Utvidelsen av virkeområdet kan gjøre det lettere for ny næring for eksempel å utnytte andre levende marine ressurser enn fisk og sjøpattedyr i større grad enn i dag, innenfor en biologisk sett forsvarlig ramme.

Ansvar: FID, ressurs- og havbruksavdelingen

Tidsplan: Lovutvalg skal oppnevnes høsten 2002

Revisjon av rettshjelploven

Mål: Målet med tiltaket er blant annet å gjøre regelverket om fri rettshjelp mer tilgjengelig for advokater, i den forstand at det blir lettere for advokater å vite når de kan egeninnvilge fri rettshjelp uten først å søke fylkesmannen.

Ansvar: JD, sivilavdelingen

Tidsplan: Arbeidet startet våren 2002. Det har både en politisk og budsjettmessig side, og det er derfor vanskelig å angi en tidsplan for arbeidet

Revisjon av regelverket om advokaters regnskapsføring m.v.

Mål: Målet med revisjonen av regelverket om advokaters regnskapsføring m.v. er at advokaters regnskap skal bli gjenstand for kontroll av færre organer enn i dag, og at fristene for innlevering til de ulike organene harmoniseres. Det er videre en målsetning at informasjon som i dag sendes inn til ligningsmyndighetene, regnskapsregisteret, Tilsynsrådet for advokatvirksomhet og Kredittilsynet, sendes til ett organ som videreformidler nødvendig informasjon til rette øvrige organer. Tilsynet med advokaters regnskapsføring har også en side til samordning av disiplinær- og tilsynsorganene for advokatvirksomhet.

Beskrivelse: Revisjonen vil videre innebære at alle advokater underlegges full revisjonsplikt og plikt til å føre regnskap etter regnskapsloven av 1998. Ved å pålegge alle advokater revisjonsplikt, vil revisorerklærings skjema utgå, og advokater som tidligere har hatt en årlig omsetning over fem millioner kroner vil få færre skjema å forholde seg til.

Ansvar: JD, sivilavdelingen

Tidsplan: Forslag til nye regler ble sendt på høring sommeren 2002. Nye regler vil kunne tre i kraft 1. januar 2003

Lovregulering av samvirkeforetak

Mål: JD tar sikte på å utarbeide en proposisjon med forslag til en alminnelig lov om samvirkeforetak. Samvirkeformen er i dag ikke lovregulert, med unntak av boligsamvirket. Lovregulering kan gjøre samvirkeformen mer kjent, slik at flere tar den i bruk. Det kan også gjøre det enklere å etablere samvirkeforetak, ved at loven vil inneholde en klar beskrivelse av hvordan en skal gå frem. Endelig kan en oppnå en betydelig klargjøring av rettstilstanden på en rekke punkter.

Beskrivelse: Proposisjonsarbeidet er en oppfølging av Samvirkelovutvalgets utredning, NOU 2002: 6 Lov om samvirkeforetak. Utredningen er på høring med frist 1. desember 2002.

Ansvar: JD, lovavdelingen

Tidsplan: En proposisjon kan tidligst ventes i 2004

Lovgivning om det europeiske selskap

Mål: Formålet med EU-forordningen om en selskapsform på europeisk nivå, "det europeiske selskap" fra 2001, er å legge til rette for, og å bedre forholdene for, foretak som driver virksomhet på tvers av landegrenser innenfor EØS-området. Virksomheter som driver grenseoverskridende virksomhet innenfor EØS-området kan etablere seg som et europeisk selskap dersom nærmere bestemte vilkår er oppfylt. Den åpner for fusjon av virksomheter over landegrenser, noe som ikke er mulig i dag. Konserner som har datterselskaper i flere stater kan derfor tenkes å ville fusjonere til et europeisk selskap istedenfor å fortsette med et morselskap og flere datterselskaper. Etablering av et SE-selskap vil trolig medføre at virksomheten kan kutte ned på administrative kostnader, men det vil – slik situasjonen er i dag – ikke medføre f. eks. skattemessige fordeler.

Beskrivelse: Det europeiske selskapet skal være et selskap med begrenset ansvar, og eierandelene skal være fordelt på aksjer. Det er et vilkår for å kunne etablere seg som et SE-selskap at virksomheten på nærmere bestemte måter har tilknytning til minst to EØS-stater. Forordningen inneholder selskapsrettslige regler, og blir supplert av et direktiv om medinnflytelse for arbeidstakere (rådsdirektiv 2001/86/EF). For å kunne etablere et SE-selskap må direktivet være gjennomført i nasjonal lovgivning. Forordningen er ikke uttømmende i den forstand at den på flere punkter viser til de regler som gjelder for allmennaksjeselskaper i den stat hvor SE-selskapet er etablert. I tillegg åpner forordningen for at statene på visse punkter kan fastsette særskilte regler for SE-selskaper som

er etablert hos dem. SE-selskapene er også gitt frihet til å regulere enkelte forhold i sine vedtekter.

Forordningen dekker ikke andre rettsområder enn de rent selskapsrettslige. For andre rettsområder er det den nasjonale rett i den enkelte stat hvor SE-selskapet er etablert, som vil gjelde.

Ansvar: JD, lovavdelingen

Tidsplan: Forordningen må være innlemmet i norsk rett senest 8. oktober 2004

Konsesjonsplikten i personopplysningsloven

Mål: Å forenkle og begrense konsesjonsplikten i personopplysningsloven slik at det blir enklere for næringslivet o.a. å behandle personopplysninger og å forholde seg til loven, samtidig som personvernet styrkes og Datatilsynets ressurser utnyttes bedre.

Beskrivelse: Konsesjonsplikten er i dag svært omfattende (i utgangspunktet gjelder den for alle sensitive personopplysninger), og unntakene er mange, kasuistiske og kan framstå som uoversiktlige. I dag er reglene utformet slik at konsesjonsplikten i utgangspunktet favner svært vidt, og at ufarlige behandlinger så unntas fra konsesjon. Det bør utredes om utgangspunktet for ordningen i stedet bør snus, slik at konsesjonsplikten bare skal gjelde for behandlingsformer som typisk representerer en betydelig personverntrussel. På den måten kan Datatilsynet konsentrere innsatsen der den gjelder, og brukerne av loven unngår å måtte forholde seg til et vanskelig regelverk og å måtte søke om konsesjon i saker der den reelt sett ikke trengs.

Ansvar: JD, lovavdelingen i samarbeid med AAD og Datatilsynet

Tidsplan: Høringsnotat i løpet av våren 2003

Bedre tilgang på arbeidskraft

Mål: Sikre næringslivet og offentlig sektor bedre tilgang på arbeidskraft

Beskrivelse: 1. Et forslag om at arbeidsgivere skal kunne søke om arbeidstillatelse på vegne av arbeidstaker er på høring. Ny bestemmelse i utlendingsforskriften skal etter planen tre i kraft innen årsskiftet 2002-2003.

2. Et forslag om ytterligere liberalisering av bestemmelsen som gjelder sesongarbeid, er under arbeid i departementet med sikte på høring og eventuell forskriftsendring i løpet av 2003.

3. Et notat om en ordning som åpner for begrenset innvandring av ufaglært arbeidskraft fra land utenfor EØS, har vært på en bred høring. I notatet er det understreket at et gjestearbeidersystem ikke er aktuell politikk. Det er bred støtte for viss en oppmyking blant høringsinstansene. Departementet håndterer saka videre med sikte på at den skal forelegges Stortinget før det eventuelt kan lages konkrete forslag til nytt regelverk.

Ansvar: KRD, innvandringsavdelingen

Tidsplan: (se de ulike delene av tiltaket)

Samordnet regelverk og tilsyn på matområdet

Mål: Det nye mattilsynet vil få ansvar for å se til at mattryggheten knyttet til all produksjon, foredling, import og frambud av mat i Norge er god. Omorganiseringen vil legge til rette for et mer samordnet, enhetlig og effektivt tilsyn med mat langs hele verdikjeden. Et oppdelt regelverk skal samordnes.

Beskrivelse: Lovverket og tilsynsstrukturene på matområdet er oppsplittet, komplekse og uoversiktlige. Det skal etableres et felles mattilsyn for sjøbasert og landbasert matproduksjon. Laboratorietjenestene skal organiseres uavhengig av det nye mattilsynet. For å etablere et klarere skille mellom de ulike prosessene i risikoanalysen, skal det opprettes en egen vitenskapskomité med sekretariat. Vitenskapskomiteen vil organiseres uavhengig av Mattilsynet og vil ha som oppgave å foreta risikovurderinger som skal danne grunnlaget for tilsynets forvaltning. Parallelt med omorganiseringen av tilsynsvirksomheten arbeides det med betydelige forenklinger i lovverket og avgifts- og gebyrsystemet knyttet til den offentlige matforvaltningen.

Ansvar: LD har i samarbeid med HD og FID ansvar for etableringen av det nye mattilsynet samt arbeidet med forenklinger av avgifts- og gebyrsystemet knyttet til den offentlige matforvaltningen. HD har ansvar for arbeidet med den nye vitenskapskomiteen og arbeidet med ny matlov.

Tidsplan: Det legges opp til at det nye mattilsynet og den nye vitenskapskomiteen etableres 1. januar 2004, samtidig med at ny matlov trer i kraft.

Enklere regelverk for husdyrproduksjon

Mål: Målet med revideringen av husdyrkonsesjonsregelverket er å forenkle regelverket og gjøre det mer brukervennlig, få en bedre regelstruktur, redusere ressursbruken for forvaltningen, oppdatere reglene i forhold til den utvikling som har funnet sted i husdyrproduksjonen og øke fleksibiliteten for produsentene.

Beskrivelse: Noen av forenklingene:

- Regulering av anlegg oppheves
- Regulering av størrelsen på innsettene for slaktedyr oppheves, slik at det heretter kun er det totale produksjonsomfang pr år som reguleres
- Konsesjonsplikt for gjenoppbygging etter brann og naturskade oppheves
- Konsesjonsplikt for restaurering oppheves
- Vilkårene for å få konsesjon oppheves

Ansvar: LD, landbrukspolitisk avdeling

Tidsplan: Det tas sikte på å fremme en ot.prp. innen utgangen av 2002

Forenklinger i konsesjonsregelverket

Mål: Arbeidet med ny konsesjonslov skal sikre at loven på en samfunnsmessig

ganglig måte kan bidra til å forebygge uheldige eierforhold. I arbeidet tar en sikte på at det i fremtiden skal bli færre konsesjonssaker og dermed enklere for borgerne å gjennomføre eiendomsoverdragelser. Det er et mål at virkemidlene målrettes bedre for å sikre bosetting, miljø og bruksstruktur. Samtidig bør loven bli enklere, og det tas sikte på at en skal unngå uheldig dobbeltbehandling.

Beskrivelse: - Formålet knyttes nærmere til miljøvern

- Konsesjonsplikten innskrenkes, og skal i hovedsak ha betydning ved erverv av landbrukseiendom

- Priskontrollen oppheves ved erverv som ikke gjelder landbrukseiendom

Ansvar: LD, avdeling for skog- og ressurspolitikk

Tidsplan: Det tas sikte på å fremme en ot.prp. om ny konsesjonslov våren 2003

Twisteløsningsorgan mv for domenenavnregistrering

Mål: Revisjon av forvaltnings- og klageordningen for .no-domenet

Beskrivelse: Rapporten ”.no eller aldri” tar i hovedsak for seg spørsmålet om forvaltningen av .no- domenet og mulige konfliktløsningsmodeller ved tvister om rettigheter til domenenavn. Forvaltningen av .no-domenet skjer i dag ved en ”forståelse” mellom Post- og teletilsynet, Norid og SD. Rapporten anbefaler en forvaltningsmodell oppbygd etter den såkalte GAC-modellen som innebærer at SD og Post- og teletilsynet får det overordnede politiske og forvaltningsmessige ansvar for forvaltningen av .no-domenet. Tredjepersonskonflikter (dvs. konflikter der noen klager på at en har fått tildelt et navn som krenker tredjeparts rettigheter, er ulovlig eller lignende) om domenenavn er etter dagens ordning kun henvist til domstolene. I rapporten foreslås det at dagens klageordning skal utvides til også å omfatte tredjepersonskonflikter. Dette foreslås gjort ved oppnevning av et organ – DOK (Domeneklagenemnda) – som skal kunne gi rådgivende uttalelser. Målet er å kunne tilby en rimeligere og hurtigere måte å få avgjort en tvist på, enn det en domstolsbehandling vil utgjøre.

Ansvar: SD, post- og teleavdelingen

Tidsplan: Det nye klageorganet skal settes i funksjon i løpet av 2003

Oppdatert regelverk om elektronisk kommunikasjon

Mål: Formålet med regelverket er i hovedsak å ivareta brukernes interesser samt å bidra til effektiv ressursutnyttelse. Lovforslaget tar sikte på å skape bærekraftig konkurranse i markedet, slik at markedstilsyn etter hvert kan ivaretas gjennom den generelle konkurranseretten.

Beskrivelse: Utviklingen i telemarkedet har ført til behov for å oppdatere og delvis omarbeide den norske reguleringen av sektoren for elektronisk kommunikasjon. Videre har EU på området for elektronisk kommunikasjon vedtatt en rekke nye rettsakter. Det tas sikte på å gjennomføre disse rettsaktene den foreslåtte lov om elektronisk kommunikasjon. Loven skal

erstatte nåværende telelov. Det vil bli foreslått store endringer, bl.a. i forhold til konsesjons- og klageordninger.

Ansvar: SD, post- og teleavdelingen

Tidsplan: Ot.prp. skal legges fram første kvartal 2003

Revisjon av minerallovregelverket

Mål: Å få en ny og moderne lov som bedre ivaretar behovene til både de private brukerne av loven og det offentlige enn gjeldende lovverk.

Departementet ønsker et klart og forutsigbart regel/rammeverk for

mineralnæringen som kan bidra til økt aktivitet. Også på grunn av Norges folkerettslige forpliktelser overfor det samiske folk er det ønskelig med endringer i lovverket.

Beskrivelse: Arbeidet med et nytt lovforslag har startet. Det er etablert dialog mellom departementet og grunneier- og næringsorganisasjoner og Sametinget.

Ansvar: NHD, avdeling for næringsregulering og skipsfart

Tidsplan: Ot.prp. i løpet av 2003

Revisjon av regelverket om firmanavn på næringsdrivende foretak

Mål: Et enklere og mer moderne regelverk som er godt harmonisert med tilgrensende rettsområder.

Beskrivelse: Den offentlige registreringskontrollen av firmanavn foreslås begrenset, bl a for å effektivisere registreringsarbeidet. Næringsdrivende får større frihet ved valg av firmanavn, men samtidig større ansvar for selv å ivareta sine rettigheter. Lovreglene skal tilpasses varemerkerettens krav så langt mulig. Dette vil gi mer forutsigbare rammebetingelser på kjennetegnetsrettsområdet.

Ansvar: NHD, avdeling for næringsregulering og skipsfart

Tidsplan: Lovproposisjonen skal legges fram på slutten av 2002

Evaluering av regelverket om drift av serveringssteder

Mål: Sikre forsvarlig drift av serveringssteder og hindre illojal konkurranse i bransjen.

Beskrivelse: Evaluering av lov av 13. juni 1997 nr. 55 om serveringsvirksomhet (serveringsloven). Departementet skal særlig vurdere lovendringer som mer effektivt vil kunne bekjempe økonomisk kriminalitet i bransjen.

Ansvar: NHD, avdeling for næringsregulering og skipsfart

Tidsplan: Arbeidet i departementet startet høsten 2002, og relevante instansers praktiske erfaring med loven er innhentet. Målet er å legge fram en eventuell proposisjon til Stortinget høsten 2003.

Opprydding i Sjøfartsdirektoratets forskriftsverket

Mål: Gjennomgangen skal gjøre regelverket mer brukervennlig, bl.a. gjennom en oversiktlig og logisk oppbygget overordnet struktur, i tillegg til i den enkelte forskrift, god sammenheng i regelverket på tvers av fartøykategorier, fagområder og avdelinger, mindre detaljregulering og større grad av funksjonskrav. Bedre henvisninger til internasjonalt regelverk,

godt og forståelig språk og god tilgjengelighet/informasjon (via Internett og kunngjøringer) blir også vektlagt. Det vil bli lettere å finne fram og forstå regelverket.

Beskrivelse: Sjøfartsdirektoratet forvalter i dag ca 130 forskrifter. Det totale omfang av forskriftene i antall sider er omtrent 1700. I tillegg har direktoratet implementert en hel rekke internasjonale konvensjoner og koder som i volum utgjør flere tusen sider med plikter og rettigheter vedrørende skipsfart. I 2001 la direktoratet om den overordnede strukturen i regelverket slik at det skal bli enklere å finne frem i regelverket. I tillegg er det gjennomført en enhetlig regelteknisk oppbygging av hver enkelt forskrift og slått sammen forskrifter som naturlig hører sammen.

Nåværende fase av prosjektet er en innholdsmessig gjennomgang av regelverket. Viktige målsetninger er å strukturere brukergruppene bedre, foreta en vurdering av omfanget og detaljnivået i regelverket og foreta en faglig og språklig oppgradering av regelverket.

Ansvar: NHD, avdeling for næringsregulering og skipsfart/Sjøfartsdirektoratet

Tidsplan: Avsluttes etter planen ved årsskiftet 2003/2004

Forskriftsrydding på designområdet mv

Mål: Ryddigere forskriftsverk på designområdet

Beskrivelse: Dagens tre forskrifter på mønsterområdet vil bli erstattet med en forskrift om design, så snart ny lov om design er på plass. Lovforslaget er til behandling i Stortinget. Arbeidet er et ledd i Patenstyreets arbeid med betydning opprydding i forskriftsverket på sine områder. Tilsvarende endringer vil bli gjort på bl.a. varemerke- og patentområdene, så snart pågående lovendringsarbeid er fullført. I forskriftsarbeidet legges det særlig vekt på generell forenkling, bedre språk, bedre struktur, brukervennlighet og teknologinøytralitet.

Ansvar: JD, lovavdelingen/Patenstyre

Tidsplan: Ny forskrift på designområdet vil tre i kraft samtidig med ny designlov

Retten til fritak fra heimeverntjenester mv.

Mål: Innføre bestemmelser som virker stimulerende på næringsvirksomhet, og som gjør mikrobedrifter mindre sårbare ifm at ansatte innkalles til heimeverntjeneste

Beskrivelse: Regelverket for søknad om unntak fra verneplikttjeneste i fredstid er lite tilpasset de minste bedriftene. For en bedrift med fem eller færre kan det være meget problematisk om en eller flere ansatte innkalles til eksempelvis en ukes heimeverntjeneste. Etter forskrift til lov om heimevernet pkt. 69 er det anledning til å søke om fritak når vesentlige næringsmessige interesser vanskeliggjør utførelsen av tjenesten. Ettersom praktiseringen av denne bestemmelsen ikke i tilstrekkelig grad har imøtekommet mikrobedriftenes behov, vil FD utrede nye bestemmelser som vil sikre fritak for tjeneste når vesentlige næringsmessige interesser vanskeliggjør utførelsen av tjenesten. Det skal vurderes om nye bestemmelser også skal omfatte alle former for verneplikt, inkl. siviltjeneste.

Ansvar: FD, personell- og utviklingsavdelingen

Tidsplan: Skal være gjennomført innen utgangen av 2003

Forenkling av skatteregler mv. for kraftsektoren

Mål: En samlet vurdering av enkelte sider ved de konsesjonsbaserte ordningene og kraftskattesystemet med sikte på å oppnå forenklinger

Beskrivelse: Vannkraftproduksjon er underlagt særskilte skatteregler og konsesjonsbaserte ordninger, bl. a. konsesjonsavgift og konsesjonskraft. Regelverket skal bl. a. ivareta inntektsfordeling og effektiv ressursbruk. Deler av regelverket er komplisert, og det er grunn til å vurdere forenklinger på enkelte områder. Justeringer i enkeltelementer vil hver for seg kunne ha konsekvenser for både kommunene, staten og selskapene. Det vil være en fordel å se eventuelle regelendringer i sammenheng for å unngå utilsiktede endringer i de samlede rammebetingelsene.

Ansvarlig: OED i samarbeid med FIN

Tidsplan: Det tas sikte på en samlet redegjørelse til Stortinget i løpet av 2003

Nye bokføringsregler

Mål: Utarbeide nye regler om registrering, dokumentasjon og oppbevaring av regnskapsopplysninger.

Beskrivelse: Et regjeringsoppnevnt utvalg ledet av Trond Tømte skal gjennomgå bokføringsreglene og legge frem et forslag til nye lov- og forskriftsregler. Utvalget skal bl.a. vurdere en samling og samordning av ulike bestemmelser som registrering av regnskapsopplysninger, omfanget av og tidspunktet for registrering av regnskapsopplysninger, og hvilke krav som stilles til utformingen av og organiseringen av regnskapsopplysningene.

Ansvar: FIN, finansmarkedsavdelingen

Tidsplan: Utvalget skal avlegge sin innstilling innen 31. oktober 2002. Den vil deretter bli sendt på høring snarest

Evaluering av regnskapsloven

Mål: Evaluere regnskapsloven. (Stortinget vedtok 19. juni 1998 å be Regjeringen evaluere ny regnskapslov etter tre regnskapsår. Utvalget skal evaluere regnskapsloven som grunnlag for Regjeringens oppfølging av stortingsvedtaket.

Beskrivelse: Et regjeringsoppnevnt utvalg ledet av Finn Berg Jacobsen skal kartlegge erfaringene med den nye regnskapsloven og den internasjonale utviklingen på regnskapsområdet som har funnet sted i denne perioden. Dersom utvalget kommer til at det bør gjøres endringer i regnskapslovgivningen, skal det foreslå konkrete lovregler om dette.

Ansvar: FIN, finansmarkedsavdelingen

Tidsplan: Utvalget skal avlegge sin endelige utredning til Finansdepartementet innen 30. juni 2003

Samordning av utleggstrekk

Mål: Bedre samordning av utleggstrekk fra forskjellige namsmyndigheter. Bedre kredittopplysning til kreditorer.

Beskrivelse: Regler om registrering av utleggspant og intet til utlegg i Løsøreregisteret og om samordning av lønnstrekk. Endringer i tvangsfullbyrdelsesloven. Tiltaket startet med NOU 1992:35 Effektivisering av betalingsinnfordring, ble fulgt opp med ot. prp. nr. 77 (1992-93), som endte i lovvedtak, lov nr. 83 1992. Loven ble aldri satt i kraft, da Stortinget ønsket at Regjeringen skulle gjøre enkelte endringer. Høringsbrev om endringer sendt ut juni 2000.

Ansvar: JD, lovavdelingen

Tidsplan: Plan om å fremme proposisjon våren 2003

Modernisert forskrift om miljørettet helsevern

Mål: Å foreta en opprydding ved å oppheve og erstatte kommunale og statlige helse- og hygieneforskrifter med en generell forskrift om miljørettet helsevern.

Beskrivelse: I dag finnes ca 400 nærsagt likelydende lokale helseforskrifter som ble fastsatt hovedsakelig på 50- og 60-tallet etter ”mal” fra departementet. Forskriftene ble deretter stadfestet av departementet. Forskriftene var hjemlet i sundhetsloven, men ble videreført ved ny lov om helsetjenesten i kommunene. Reglene er nå dels utdaterte og dels erstattet av annet regelverk. Videre er det noen eldre landsdekkende helse- og hygieneforskrifter, som er modne for revisjon. Alle disse reglene foreslås erstattet av én generell forskrift om miljørettet helsevern.

Områdene innen miljørettet helsevern skal primært ivaretas og fremmes gjennom andre sektorer og annet regelverk. Generell forskrift om miljørettet helsevern skal fungere som et sikkerhetsnett, og fange opp helsehensyn der dette ikke blir ivaretatt som forutsatt i andre regler. Det oppstilles et generelt krav om at virksomheter som omfattes av forskriften skal være helsemessig tilfredsstillende.

Ansvar: HD, folkehelseavdelingen

Tidsplan: Forskriften planlegges fastsatt i mars 2003 med ikrafttredelse 1. juli 2003

En næringsvennlig offentlig sektor

Samarbeidsregjeringens visjon for moderniseringsprogrammet er blant annet:

”.. en offentlig sektor der **næringslivet** opplever forvaltningen som ryddig og ubyråkratisk, og norsk offentlig tjenesteytelse som et konkurransefortrinn internasjonalt”.

Arbeidet for forenkling må derfor ha en helhetlig tilnærming for å lykkes. Regelverk og innrapporteringsplikter må ses i sammenheng med hvordan offentlig sektor håndhever dette. Her står vi overfor utfordringer. Offentlig sektor må tilrettelegges slik at den tar mer hensyn til næringslivets behov, både ved tjenesteutøving og regelhåndheving.

Offentlig sektor må gjennom utøvelsen av sine oppgaver bidra til å støtte næringsdrivende, og ikke unødig hindre utvikling. Brukerne må møtes med positive holdninger og gode kunnskaper. Regelhåndhevingen må være forutberegnelig når det gjelder tidsbruk. Brukerne må kjenne seg likebehandlet med hensyn til resultat av behandling av f eks søknader.

Den teknologiske utviklingen har skapt nye forventinger til offentlig sektor, om nye tjenester, om tilgang til tjenester på brukernes premisser og om tjenester som er tilgjengelige døgnet rundt – slik vi ser på stadig flere områder i samfunnet. Dette innebærer store muligheter, som krever målrettet innsats for å kunne realiseres.

Moderniseringsprogrammet: Brukerretting, effektivisering og forenkling
(www.modernisering.dep.no) er regjeringens satsing på offentlig sektor generelt.

IKT i offentlig sektor

IT i offentlig forvaltning er et viktig verktøy i moderniserings- og forenklingsarbeidet. Bruken av IT er sterkt økende. Det er avgjørende at også hensynet til næringslivet som brukere vurderes slik at de nye arbeidsmetodene blir effektiviserende for alle parter. En bevisst statlig IT-politikk er særlig viktig i arbeidet med overgangen til elektronisk innrapportering (se egen omtale under område 3). En samordnet IKT-strategi for offentlig sektor blir lagt fram høsten 2002.

Næringslivet har etter hvert svært gode forutsetninger for å bruke IT og forventer både nye og forbedrede elektroniske tjenester fra offentlig sektor. Det er en utfordring for offentlig forvaltning både å utvikle nye tjenester og å bedre kvaliteten på eksisterende tjenester. Samtidig skal effektiviteten i offentlig sektor økes.

Det er viktig å unngå at brukerne må forholde seg til en mengde løsninger som ikke kan brukes på tvers av de offentlige etatene. Dette gjelder ikke minst på området elektronisk

innrapportering. IKT-strategien for offentlig sektor vil derfor søke å fremme standardiseringsarbeidet knyttet til utveksling av data for å sikre kommunikasjon mellom forvaltningen og brukerne, og internt i forvaltningen.

Elektronisk kommunikasjon med og i forvaltningen

Mål: Legge til rette for sikker og effektiv bruk av elektronisk kommunikasjon med og i forvaltningen

Beskrivelse: Det er gitt en forskrift på området som skal fremme forutsigbarhet og fleksibilitet, og legge til rette for samordning av sikre og hensiktsmessige tekniske løsninger. En koordinert innføring og bruk av elektronisk signatur i offentlig forvaltning vil lette næringslivets bruk av elektroniske tjenester og samtidig utvide det offentliges mulighet for å innføre elektroniske tjenester på nye områder. For å sikre samtrafikk mellom ulike løsninger, og unngå en situasjon der brukerne ender opp med en mengde ulike løsninger som ikke kan brukes på tvers av etatene skal det opprettes et koordinerende organ for elektronisk signatur. Alle de større etatene vil bli invitert til å delta.

Ansvar: AAD

Tidsplan: Koordineringsorganet skal opprettes i løpet av 2002

Allmenn bruk av elektroniske signaturer

Mål: Legge til rette for allmenn bruk av standardbaserte elektroniske signaturer.

Beskrivelse: Regjeringen vil arbeide for at det etableres en samfunnsinfrastruktur for elektroniske signaturer i Norge. Arbeidet vil basere seg på en felles nasjonal strategi for etablering av en samfunnsstruktur for elektronisk signatur/eID som har blitt utarbeidet av Nasjonalt PKI-forum. Dette er en vesentlig forutsetning for at informasjonsteknologiens potensial skal kunne utnyttes fullt ut til verdiskapning, styrket konkurransevne for næringslivet og til effektiv oppgaveløsning i offentlig sektor. En slik samfunnsstruktur for elektronisk signatur/eID i Norge vil forenkle det offentliges elektroniske saksgang og bl.a. gi vesentlige forenklinger mht. til offentlig innrapportering, raskere behandling og svar på søknader mv. Infrastrukturen foreslås etablert i et frivillig samarbeid mellom aktørene i privat og offentlig sektor. Myndighetene skal kunne bidra til etablering av infrastrukturen gjennom å vedta nødvendige reguleringer samt fjerne unødige rettslige hindringer for bruk av elektronisk signatur/eID. Samtidig skal myndighetene stimulere offentlige tjenestetilbydere til å ta i bruk elektronisk signatur/eID på en koordinert måte, og stimulere markedsaktørene til koordinert opptreden med tanke på felles samfunnsinteresser.

Ansvar: NHD (IT-politisk avdeling) i samarbeid med AAD

Tidsplan: Strategidokumentet har vært på høring med frist i september. Videre fremdrift avhenger av høringssvarene. Strategiens gjennomføring vil knyttes tett til moderniseringsprogrammets mål om enklere innrapportering fra næringslivet brukerorienterte offentlige tjenester. Det forutsettes at strategien i sin helhet skal være gjennomført innen utgangen av 2005

Koordinert håndheving av regelverk for informasjonssikkerhet

Mål: Lov og regelverket for IT-sikkerhet skal gjennomgås med tanke på koordinert håndheving slik at offentlige og private virksomheter kan etterleve regelverket på en enklere og mer effektiv måte. Informasjonssikkerhet skal være en sentral faktor ved forbrukernes og norske virksomheters bruk av IT

Beskrivelse: I forslag til nasjonal strategi for informasjonssikkerhet vil det bl.a. bli foreslått tiltak som kan bidra til enklere og mer effektiv håndhevelse av regelverk på området, som vil lette virksomhetenes byrder mht. etterlevelse. Det tas også sikte på å styrke arbeidet med å bevisstgjøre alle deltakerne i informasjons-samfunnet om IT-sikkerhet. Veilednings- og informasjonsmateriell skal utarbeides og gjøres tilgjengelig for forbrukere, bedrifter og offentlige virksomheter for å gjøre det enklere å etterleve god IT-sikkerhet.

Ansvar: NHD (IT-politisk avdeling) i samarbeid med JD, FD, SD, UFD og BFD

Tidsplan: Oppstart 2003 – løpende virksomhet

Det offentlige som innkjøper

Det offentlige kjøper inn varer og tjenester for over 200 milliarder kroner årlig, og utgjør et viktig marked for mange bedrifter. Reell og effektiv konkurranse i dette markedet nasjonalt vil stimulere til utviklingen av et innovativt og internasjonalt konkurransedyktig næringsliv. Alle bedrifter, uavhengig av størrelse og lokalisering, må gis mulighet til å konkurrere om leveranser til det offentlige. Det offentlige må håndtere innkjøp og forsyning på en profesjonell og forretningsmessig måte.

Handlingsplan for offentlige innkjøp og SMB

Mål: Styrke konkurranseintensiteten ved offentlige anskaffelser og legge forholdene bedre til rette for små og mellomstore bedrifter (SMB) som ønsker å konkurrere om leveranser til det offentlige.

Beskrivelse: NHD arbeider med å etablere en handlingsplan for offentlig innkjøp og SMB, som vil inneholde tiltak som kan motvirke markeds- og konkurransesvikt i dette markedet. Planen vil bl.a. omfatte:

- økt brukervennlighet i den elektroniske kunngjøringsdatabasen

DOFFIN. Det skal bli lettere for potensielle leverandører å orientere seg i databasen og få oversikt over planlagte anskaffelser til det offentlige

- vurdere utarbeidelse av en offisiell "leverandørattest" som kan brukes for å dokumentere kvalifikasjoner når det skal levere til det offentlige. Tiltaket vil bety en klar forenkling for bedrifter som i dag må henvende seg flere steder for å få bekreftet forhold og krav som det offentlige stiller. Målet er også at attesten skal kunne benyttes på eksportmarkedet.

- næringspolitiske retningslinjer innen offentlig innkjøp: Samle regjeringens beslutninger og retningslinjer om offentlig innkjøp.

Ansvar: NHD, avdeling for næringsregulering og skipsfart

Tidsplan: Handlingsplanen skal være på plass ved utgangen av 2002, og gjennomføres i henhold til framdriftsplan for hvert enkelt tiltak

Elektronisk handel i det offentlige

Mål: Det offentlige som krevende kunde skal legge til rette for at leverandørene kan utvikle sin konkurransevne gjennom å delta i e-handelsløsninger. For både innkjøpere og leverandører skal e-handelsløsningene bl.a. gi kostnadsbesparelser gjennom enklere administrasjon og bedre kvalitet på offentlig anskaffelser til avtalt pris.

Beskrivelse: Ved opprettelsen av markedsplassen for offentlige innkjøp kan offentlige virksomheter som ønsker det, nå kanalisere sine innkjøp og tilhørende samhandling med sine leverandører dit. Gjennom å etablere åpne og standardiserte grensesnitt for samhandlingen mellom leverandørene og innkjøperne blir det lagt til rette for at ordretransaksjonene kan flyte elektronisk og gi forenkling i de administrative rutinene på kjøpersiden så vel som på leverandørsiden. For å bli koblet opp på markedsplassen må leverandøren ha vunnet en kontrakt med en offentlig virksomhet, og kunne presentere seg på markedsplassen med sin portefølje uttrykt gjennom en varekatalog. Det vil være opp til den enkelte leverandør å integrere sin varekatalog, salgsstøttesystem m.m. inn mot markedsplassen slik at gevinstpotensialet kan tas ut. Tiltaket tar utgangspunkt i ” *Program for elektronisk handel i det offentlige*”, men skal videreutvikle retningslinjene og standardene for slik samhandling i god dialog med leverandørsiden. På sikt vil programmet se på løsninger som skal ivareta flere faser i den offentlige anskaffelsesprosessen, bl. a. behov for felles grensesnitt mellom kunngjøringer i Norsk Lysingsblad/DOFFIN og markedsplassen, og å se på behov som signaliseres fra leverandørsiden.

Ansvar: NHD i samarbeid med AAD

Tidsplan: Tiltaket inngår i spredningsstrategien for ” *Program for elektronisk handel i det offentlige*” som varer ut 2003. Markedsplassen ehandel.no i full drift fra juni 2002

Innføre e-handel i Forsvaret

Mål: Innføre elektronisk handel (e-handel) i Forsvarets innkjøps- og logistikkorganisasjon

Beskrivelse: Forsvarets satsning på elektronisk handel gjøres i samarbeid med e-handelsprogrammet i Staten. Programmet vil gjøre Forsvaret i stand til å gjennomføre innkjøp elektronisk via en markedsplan på Internett

Ansvar: FD, materiell- og infrastrukturavdelingen

Tidsplan: Skal innføres høsten 2002

Innføre nytt anskaffelsesregelverk i Forsvaret

Mål: En forenkling og forbedring av Forsvarets anskaffelsesregelverk

Beskrivelse: Løsningen skal innebære en forenkling i forhold til tidligere. Det reviderte regelverket skal omfatte alle typer anskaffelser

Ansvar: FD, materiell- og infrastrukturavdelingen

Tidsplan: Skal være innført innen 2002

Fokus på andre kriterier enn pris ved kjøp av tjenester til Forsvarsbygg

Mål: Vektlegge kriterier for kvalitet ved kjøp av tjenester

Beskrivelse: Forsvarsbygg er tjent med at alle leverandører av tjenester har en rimelig fortjenestemulighet. Sterk konkurranse på pris hemmer innovasjon, samhandlingsklima osv., dvs. faktorer som ofte er kritiske for et godt resultat

Ansvar: FD, materiell- og infrastrukturavdelingen

Tidsplan: Skal være gjennomført innen 2003

Krav til dokumentasjon ved kontrahering fra Forsvarsbygg

Mål: Skape balanse mellom krav til dokumentasjon og leveransens omfang

Beskrivelse: Forsvarsbygg må ikke stille så omfattende krav ved konkurranse om mindre kontrakter at timeforbruket knyttet til å delta i konkurransen ikke står i rimelig forhold til den evt. kontraktens omfang.

Ansvar: FD, materiell- og infrastrukturavdelingen

Tidsplan: Skal være gjennomført innen 2003

Integrert samarbeid mellom industri og Forsvaret

Mål: Departementet, industrien og Forsvaret skal vurdere alternative måter for å sikre at norsk forsvars- og forsvarsrelatert industri i større grad bidrar til løsninger som løser Forsvarets behov for nytt og kosteffektivt materiell

Beskrivelse: Forsvaret er en "krevende" kunde, og næringslivet gis store muligheter til å utvikle egen spesialkompetanse gjennom å delta i dette samarbeidet. Ved å komme inn tidlig i utviklingsfasen får næringslivet mulighet til å utvikle teknologi/produkter som det vil være etterspørsel etter i andre markeder (salg/eksport). Det er iverksatt tre pilotprosjekter (ISAM). Det utarbeides også en modellkontrakt for integrert samarbeid som skal regulere forholdet mellom Forsvaret og industrien

Ansvar: FD, materiell- og infrastrukturavdelingen

Tidsplan: Pilotprosjektene skal evalueres innen 2003

Bedre informasjon om Forsvarsbyggs behov for leveranser

Mål: Gi næringslivet de beste muligheter til å bli kjent med og konkurrere om Forsvarsbyggs leveranser

Beskrivelse: Alle Forsvarsbyggs kunngjøringer og forespørsler samt anbudsdokumenter skal finnes i elektronisk format. Forsvarsbyggs anskaffelses- og avhendingsplaner skal benyttes til å lage en plan for anbudsinnhenting både på rådgivnings- og entreprenørtjenester

Ansvar: FD, materiell- og infrastrukturavdelingen

Tidsplan: Skal gjennomføres innen 2003

Bedre samhandel mellom Forsvarsbygg og tjenesteleverandører

Mål: Finne ut hva som er ufordelaktig for næringslivet med den måten Forsvarsbygg arbeider på og regelverket på området

Beskrivelse: Gjennomføre spørreundersøkelse hos en utvalgt del av Forsvarsbyggs viktigste tjenesteleverandører. Sette opp en del relevante spørsmål som går på forbedring av samhandelen mellom FB og næringslivet for å få rede på hva som er næringslivets viktigste ankepunkter

Ansvar: FD, materiell- og infrastrukturavdelingen

Tidsplan: Skal gjennomføres innen 2002

Innføre bruk av avdelingskredittkort i Forsvaret

Mål: Bedret oversikt og større forutsigbarhet knyttet til likviditet, redusert kredittrisiko og mulighet for bedre rutiner knyttet til oppgjør av utestående fordringer, bl.a. e-faktura. Direkte gevinst for bedriftene vil avhenge av tidligere rutiner mv.

Beskrivelse: Avdelingskredittkort (såk. purchasing card, en tjeneste fra kredittkortleverandører) er innført i tre avdelinger for testing innenfor produkt grupper proviant og IKT- materiell. Kredittkortet brukes ved bestilling hos leverandøren. Alle selvstendig administrerte avdelinger i Forsvaret skal bruke denne formen for betaling der det er mulig.

Ansvar: FD, materiell- og infrastrukturavdelingen

Tidsplan: Skal være innført innen februar 2003

Helse,- miljø og sikkerhetsområdet

Felles tilsynsdatabase og felles nettsted for HMS-etatene

Mål: I forbindelse med videreføring av samarbeidet mellom tilsynsetatene på HMS- området er det etablert en felles tilsynsdatabase (FTD) for innrapportering av alle tilsyn utført på området og et felles nettsted for HMS-etatene (Arbeidstilsynet, Direktoratet for brann- og elsikkerhet Statens forurensingstilsyn Næringslivet sikkerhetsorganisasjon).

FTD har som hovedmål å koordinere tilsynsvirksomheten rettet mot næringslivet slik at tilsynet blir bedre samkjørt overfor virksomhetene mht. til utførelse av felles tilsyn. Dette vil kunne redusere den belastning virksomhetene opplever ved å få uavhengige besøk av hver enkelt tilsynsmyndighet. Felles nettsted for HMS- etatene er både en portal til de enkelte etatene, men har også muligheter for direkte eller bransjevis søk i regelverk, veiledninger, publikasjoner m.m.

Som et ledd i å gjøre disse elektroniske verktøyene mest mulig brukertilpasset, vil det nå gjennomføres et forprosjekt som skal se på videreutvikling av FTD og felles nettsted. **Målet** er bedret tilgjengelighet av informasjon, innrapportering og oppfølging av tilsyn innen HMS-området. **Effekten** vil være økt nytteverdi av disse verktøyene både for publikum og for tilsynsetatene selv, som igjen vil medføre redusert belastning på næringslivet ved bl.a. samkjørte tilsyn og enklere innrapportering.

Beskrivelse: Følgende tiltak er planlagt gjennomført: Utarbeidelse av mer detaljert spesifikasjon for prosjektet med basis i erfaringer med bruk av FTD og nettstedet www.hmsetatene.no, utføre forprosjektet og forberede eventuelle tiltak i de nevnte systemene på bakgrunn av anbefalinger fra forprosjektet

Prosjektet vil bli styrt av HMS-etatenes felles tilsynsgruppe.

Ansvar: AAD, arbeidsmiljø- og sikkerhetsavdelingen

Tidsplan: Forprosjektet gjennomføres innen første halvår 2003

Forsøksprosjekt – nytt søkeverktøy for bransjevis regelverksformidling

Mål: Gjøre flere tilsynsetaters regelverk lettere tilgjengelig for bransjene og den enkelte bruker. Prosjektet skal bidra til at små og mellomstore bedrifter innen ulike bransjer, på en enkel måte skal kunne finne ut hvilke vesentlige krav som stilles til bedriften/bransjen gjennom gjeldene lover og forskrifter innenfor tilsynsetatenes og andre beslektede etaters forvaltningsområde.

Beskrivelse: Det skal utarbeides en modell for regelverksformidling som skal favne flere tilsynsetaters regelverk. I prosjektet skal det utvikles en søkermodell som opererer bransjer spesifikt og som formidler hvilke krav som gjelder den enkelte bedrift/bransje. Som resultat skal det foreligge en modell som demonstrerer hvordan bedrifter innen to utvalgte bransjer kan søke frem de krav som angår bedriftene i forhold til regelverk fra Statens forurensningstilsyn/Fylkesmannen, Direktoratet for arbeidstilsynet og Statens næringsmiddeltilsyn.

Ansvar: MD, avdeling for forurensningssaker

Tidsplan: Startet opp i juni 2002, er planlagt ferdigstilt 31. oktober 2002

Database for utslippsrapportering fra petroleumsvirksomheten

Mål: Forenkle og kvalitetssikre sammenstillingen av utslippstall fra alle operatørene i petroleumsvirksomheten offshore. Dette vil gi mulighet til å gjøre utslippstall tilgjengelige for allmennheten på et tidligere tidspunkt i forhold til dagens praksis, og sikre at de forskjellige myndighetene opererer med de samme tall. For industrien vil det forenkle mulighetene til å formidle kvalitetssikring av data.

Beskrivelse: Det skal utvikles en database som inneholder data for bruk av kjemikalier og utslipp til luft og vann. Kvalitetssikring og oppdatering av tall skjer etter rapportering direkte mot databasen. Databasen vil til enhver tid være tilgjengelig for Statens forurensningstilsyn og Oljedirektoratet. En bearbeidet leseversjon vil være tilgjengelig for allmennheten.

Ansvar: MD, avdeling for forurensningssaker

Tidsplan: Databasen skal være operativ i løpet av 2002

Helhetlig tilsyn med petroleumsvirksomheten

Mål: Lovverket for og tilsynet med sikkerhet og arbeidsmiljø i petroleumsvirksomheten er i dag delt mellom de landbaserte og sokkelbaserte delene av virksomheten.

Teknologiutviklingen medfører imidlertid at det blir en stadig tettere integrering av petroleumsanleggene på sokkelen. Stadig flere operasjoner på sokkelen blir overvåket eller fjernstyrt fra land, og arbeidsplasser flyttes fra eller deles mellom land og sokkelen. Samtidig får landanleggene stadig større betydning i et helhetlig utvinningsperspektiv.

Sett i lys av denne utviklingen, målsettingen om å ha brukeren i sentrum og en vurdering av at den nåværende organiseringen på flere områder innebærer dobbeltkompetanse på sikkerhets- og arbeidsmiljøområdet ønsker Regjeringen at petroleumssektoren underlegges et helhetlig tilsyn.

Beskrivelse: Problemstillingen og forslag til løsning er beskrevet av Regjeringen i St.meld. nr 7 (2002-2002) om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten. Stortinget sluttet seg til Regjeringens forslag, men pekte samtidig på at området også må underlegges en helhetlig regulering. Som en oppfølging av meldingen har departementet utredet mulige løsninger for en slik helhetlig tilnærming og vurdert konsekvensene av disse.

Ansvar: AAD, arbeidsmiljø- og sikkerhetsavdelingen

Tidsplan: Utredningen legger opp til at petroleumsvirksomhet på sokkelen og integrerte petroleumsanlegg på land undergis en helhetlig regulering og tilsyn, innen 1. januar 2004. Utredningen peker også på at en eventuell ytterligere utvidelse av petroleumstilsynet bør vurderes i forbindelse med det større tilsynsprosjektet som er satt i gang

Et bedre offentlig tilsynsarbeid

Mål: Et bedre offentlig tilsynsarbeid.

Beskrivelse: Generelt sett framstår dagens tilsynsordninger i mange tilfeller med overlappende ansvar, uklare grenseflater, uryddige ansvarsforhold og blanding av tilsyns-, politikk- og iverksettelsesoppgaver. Det foretas derfor en full gjennomgang av statlige tilsynsordninger, for å få bedre og mer uavhengige tilsynsmyndigheter

Ansvar: AAD, moderniserings- og innovasjonsgruppen

Tidsplan: Stortingsmelding planlegges framlagt høsten 2002

Vurdere økt bruk av frister for saksbehandling i det offentlige

Mål: Gi næringslivet og andre brukere av offentlige tjenester bedre forutsigbarhet

Beskrivelse: Vurdere om det er behov for, generelt eller på enekltområder å gi mer konkrete frister for forvaltningens saksbehandling enn hva forvaltningsloven har i dag. Vi vil bl a se på

om ordningen med saksbehandlingsfrister som regjeringen har foreslått i plan- og bygningsloven kan være anvendelig på andre områder.

Ansvar: AAD

Tidsplan: Arbeidet starter høsten 2002. Framdriften avhenger av hvilke tiltak som blir innført

Et bedre offentlige virkemiddelapparat

Mål: Gjøre virkemiddelapparatet mer målrettet for å fremme verdiskaping i Norge. Virkemiddelapparatet skal bli mer brukerorientert og samordnet, og ytterligere spisset mot kompetanse, FoU, kommersialisering og internasjonalisering.

Beskrivelse: NHD har gjennomført en åpen prosess knyttet til virkemiddel gjennomgangen. Det er avholdt møter med svært mange av de som har levert skriftlige innspill til prosjektet. I tillegg har enkelte som ikke har levert skriftlige innspill deltatt på møter med departementet. Det er videre arrangert en næringslivskonferanse om temaet. Underveis i arbeidet er det fortløpende lagt ut informasjon om gjennomgangen på departementets hjemmeside. Prosjektgruppen leverte sin rapport 25.06.2002, og denne danner en viktig del av grunnlaget for det regjeringen senere skal fremme for Stortinget.

Ansvar: NHD, avdeling for nyskaping og forskning

Tidsplan: Regjeringen skal fremme saken for Stortinget i vårsesjonen 2003

Styrking av konkurransepolitikken

Mål: I tråd med regjeringserklæringen vil konkurransepolitikken bli styrket for å oppnå effektiv ressursbruk, et konkurransedyktig næringsliv og en styrking av forbrukernes stilling.

Beskrivelse: 1. Styrke konkurransemyndighetene

- Ved behandling av klager på Konkurransetilsynets vedtak vil det bli lagt større vekt på konkurransehensyn i avveiningen mot andre hensyn.
- Styrke Konkurransetilsynets posisjon og uavhengighet som tilsynsmyndighet. Konkurranselovutvalget skal utrede og legge frem forslag til konkrete tiltak for å få dette til.

2. Gjennomgang av offentlige reguleringer og avtaler som kan virke konkurransebegrensende

- Det foretas en generell og systematisk gjennomgang av alle offentlige/statlige reguleringer og ordninger som kan ha konkurransebegrensende virkninger
- Konkurransetilsynets oppgave etter konkurranseloven med å påpeke konkurranseregulerende virkninger av offentlige tiltak styrkes.

3. Sikre at offentlige innkjøp bidrar til å stimulere konkurranse og etableringsmuligheter

Det er viktig å unngå at offentlige/statlige innkjøp, gjennom utnyttelse av kjøpermakt, bidrar til å begrense konkurransen i markedene på kort og lang sikt. Dette hensynet må balanseres i forhold til hensynet til en effektiv innkjøpsvirksomhet, med fokus på lav pris og høy

behovstilfredsstillelse.

- Det vil bli foretatt en gjennomgang av sentrale storkunde- og rammeavtaler som ligger under AAD. Andre departementer skal foreta en tilsvarende gjennomgang på sine ansvarsområder.
- Statskjøps fremtidige rolle og organisering i det offentlige innkjøpssamarbeidet skal vurderes.
- Det vil bli utarbeidet generelle retningslinjer, en sjekklister, for å sikre at offentlige/statlige innkjøp kan bidra til å fremme konkurranse og etableringsmuligheter i markedene på lengre sikt.
- Saker som vedrører større statlige rammeavtaler vil bli forelagt konkurransemyndighetene til vurdering i forkant av en evt. anbuds-/tilbudskonkurranse.

4. Sørge for at offentlig virksomhet blir organisert og drevet på en måte som fremmer konkurranse

- Det skal foretas en gjennomgang av offentlige virksomheters rammebetingelser med sikte på å fremme konkurranse for å oppnå effektiv ressursbruk. Det kan for eksempel gjelde fristilling som innebærer konkurranse mellom offentlige virksomheter (jf. for eksempel prinsippet om at pengene følger pasienten), og fristilling med sikte på å styrke konkurransen i markeder som også omfatter private aktører. En slik gjennomgang gjennomføres som en del av moderniseringsprogrammet for offentlig sektor.

Ansvarlig: AAD, konkurransepolitisk avdeling

Tidsplan: 1. Konkurranselovutvalget skal avgi sin innstilling innen 1. november. Lovforslag i vårsesjonen 2003.

2. Departementene har innberettet ordninger som kan ha konkurransebegrensende virkninger for AAD pr. 1. september. Konkurransetilsynet har innhentet synspunkter fra næringslivet mv. på offentlige reguleringer pr. 1. september. Oppfølges løpende.

3. Departementene har innberettet sine gjennomganger av innkjøpsordninger pr. 1. september 2002. Konkurransetilsynet har vurdert AADs sentrale ordninger. Ferdigstilles innen utgangen av 2002.

4. Følger fremdriftsplanen for moderniseringsprogrammet.

Større konkurranse om pensjonsordninger i kommunal sektor

Mål: Banklovkommisjonen skal vurdere mulighetene for å øke konkurransen om å tilby pensjonsordninger innen kommunal sektor.

Beskrivelse: Banklovkommisjonen, ledet av Erling Selvig, vurderer tiltak for å legge til rette for økt konkurranse om å tilby pensjonsordninger i offentlig (særlig kommunal) sektor. Forholdet mellom nettoordninger (privat sektor) og bruttoordninger (offentlig sektor) og muligheten for å flytte netto- og bruttoordninger står sentralt i denne vurderingen.

Ansvar: FIN, finansmarkedsavdelingen

Tidsplan: I løpet av 2003

Merverdiavgift og konkurransevridning i kommunesektoren

Mål: Vurdere forslag til løsninger som gjør at merverdiavgiftsregelverket virker nøytralt for kommunenes beslutninger.

Beskrivelse: Merverdiavgiften gir økonomiske motiv til at kommunene produserer tjenester med egne ansatte framfor å kjøpe tjenester avgiftsbelagt av andre. Et offentlig utvalg ledet av Jørn Rattsø ble nedsatt i januar 2002.

Ansvar: FIN, skattelovavdelingen og skatteøkonomisk avdeling

Tidsplan: Utvalget skal levere rapport innen utgangen av 2002

Vurdering av budsjett og regnskapsprinsipper i staten

Mål: Vurdere langtidsbudsjettering og føringsprinsipper for statsbudsjettet og statsregnskapet, med sikte på å oppnå mer effektiv ressursutnyttelse.

Beskrivelse: Andreassen-utvalget ble nedsatt i september 2001 og skal vurdere prinsippene for budsjettering og regnskapsføring av statsbudsjettet/-regnskapet, herunder forholdet mellom kontantprinsippet og budsjett- og regnskapsføring etter bedriftsøkonomiske prinsipper (Regnskapslovens bestemmelser). Utvalget skal også vurdere budsjettering i et flerårig perspektiv. En harmonisering av regnskapsreglene i offentlig og privat sektor vil bl.a. gjøre det enklere å sammenlikne offentlig og privat tjenesteproduksjon. Flerårig statsbudsjetter kan bidra til mer forutsigbare rammebetingelser, både i offentlig og privat sektor.

Ansvarlig: FIN, finansavdelingen

Tidsplan: Utvalgets rapport legges fram 1. desember 2002

Delegasjon på havressursforvaltningsområdet

Mål: Delegasjon av myndighet når det gjelder å fatte enkeltvedtak på ressursforvaltningsområdet fordi: Beslutninger skal fattes nærmere brukerne, og av personer med lokalkunnskap. Saksbehandlingstiden skal reduseres. Tiden som frigjøres ved at FID ikke lenger blir klageinstans kan benyttes til mer overordnede oppgaver.

Beskrivelse: Delegationen er i denne omgang hovedsakelig tenkt å omfatte delegering av kompetanse til å fatte enkeltvedtak fra Fiskeridirektoratet til Fiskeridirektoratets ytre etat. Fra tidligere av har en i relativt stor grad delegert kompetanse til å fastsette forskrifter fra departementet til direktoratet, og en vil i andre prosesser også vurdere delegasjon av kompetanse fra departementet til direktoratet til å fatte enkeltvedtak på enkelte områder hvor departementet fortsatt er førsteinstans.

Ansvar: FID, ressurs- og havavdelingen

Tidsplan: Gjennomføres innen første halvdel av 2003.

Effektivisere Forsvarsbygg

Mål: Gjøre FB til en mer effektiv organisasjon

Beskrivelse: Evaluere Forsvarsbygg sin organisasjonsform. Beslutte hva slags arbeid Forsvarsbygg skal utføre og hva som kan kjøpes i eksisterende marked. Vurdere om annen organisasjonsform kan gjøre driften av FB mer effektiv. Det må tas prinsipielle beslutninger angående outsourcing på Forsvarsbyggs områder

Ansvar: FD, materiell- og infrastrukturavdelingen

Tidsplan: Skal være gjennomført innen 2003

Bortsetting av virksomhet i Forsvaret

Mål: Realisere betydelige gevinster, og dreie Forsvarets kompetanse mot Forsvarets kjerneprosesser.

Beskrivelse: Overlate hele eller deler av Forsvarets funksjoner til en eller flere eksterne leverandører.

Ansvar: FD, plan- og økonomiavdelingen

Tidsplan: Tre bortsettingsprosjekter skal være startet i løpet av 2002

Kompetanseoverføring fra Forsvarsbygg til næringslivet

Mål: Utvide norsk næringslivs kompetanseaspekter gjennom å gi næringslivet mulighet til å nyttiggjøre seg Forsvarsbyggs kjernekompetanse

Beskrivelse: FB må gis anledning til å stille opp på alle areaner der kompetansen er relevant, og næringslivet ønsker det

Ansvar: FD, materiell- og infrastrukturavdelingen

Tidsplan: Skal være gjennomført innen 2003

Forenkle rammeavtalene i Forsvaret

Mål: Redusere antall rammeavtaler og redusere antall konkurranser som er både fordyrende og forsinkende for så vel næringslivet som Forsvarsbygg

Beskrivelse: Forsvaret vil redusere antall rammeavtaler i Forsvaret og produsere dem i elektronisk format til bruk innenfor E-handel har redusert antall rammeavtaler. Dette arbeidet vil videreføres. Forsvarsbygg investerer mye tid på å opparbeide gode relasjoner til leverandører. Det er et mål å kunne forlenge kontrakter og nyttiggjøre seg dette bedre.

Ansvar: FD, materiell- og infrastrukturavdelingen

Tidsplan: Skal være gjennomført innen 2003

Effektivisering og forenkling av konkursbobehandlingen

Mål: Konkursrådet ble opprettet i 1994 av Justisdepartementet og har til formål å være et rådgivende og veiledende organ som skal arbeide for en effektiv, praktisk og resultatorientert konkursbehandling.

Beskrivelse: Konkursrådet etablerte våren 2001 en gruppe for å arbeide med effektivisering og forenkling av konkursbobehandlingen (rasjonaliseringsgruppen). Prosjektets formål er å rasjonalisere bobehandlingsrutinene og avlaste bobestyrer slik at det blir mer tid og ressurser til søking etter eiendeler og dermed i større grad enn i dag prioritere kreditorenes interesser. En vesentlig del av dagens rutiner kan forenkles ved endringer i Brønnøysundregistrene. Det er blant annet ønskelig at kunngjøringer og meddelelser fra bobestyrer skal kunne skje elektronisk via Brønnøysundregistrenes baser og internettsider.

Ansvar: JD, sivilavdelingen

Tidsplan: Det tas sikte på å legges fram tiltakene for Stortinget i løpet av 2003

Styrking av lokaldemokratiet på landbruksområdet

Mål: En større nærhet mellom avgjørende myndighet og den enkelte bruker og det lokale næringsliv.

Beskrivelse: Kommunene skal i større grad gis myndighet og ansvar for gjennomføring av landbrukspolitikken. Oppgaver knyttet til de juridiske og økonomiske virkemidlene overføres fra fylkesmannen til kommunene.

Ansvar: LD, administrasjons- og økonomiavdelingen

Tidsplan: Overføringen vil skje fra 1. januar 2004

Enklere virkemidler over jordbruksavtalen

Mål: Styrke bondens rolle som selvstendig næringsdrivende.

Beskrivelse: Forenkling av de økonomiske virkemidlene er et prioritert arbeidsområde. Det arbeides for å redusere antall ordninger og å gjøre ordningene enklere å forvalte.

Ansvar: LD, landbrukspolitisk avdeling

Tidsplan: Forenklingsarbeidet tas opp ved de årlige jordbruksforhandlingene

Tilrettelegge for mindre næringsmiddelbedrifter

Mål: Legge til rette for utvikling av mindre næringsmiddelbedrifter

Beskrivelse: På oppdrag fra LD har SND innenfor verdiskapingsprogrammet for matproduksjon igangsatt arbeid med å utforme en handlingsplan for mindre næringsmiddelbedrifter. Målet med handlingsplanen er å:

- identifisere hindringer og flaskehalsar som bidrar til å hindre oppstart og drift av mindre næringsmiddelbedrifter.
- utvikle samarbeidskonstellasjonar mellom offentlege instansar og mindre næringsmiddelbedrifter som vil tilrettelegge for bedriftsetablering.

Rammen for arbeidet er foreslått avgrenset til å omfatte det offentlege ansvarsområde; landbrukspolitiske virkemiddel, næringsmiddelregelverk og offentlig skjemavelde som er spesifikk for denne næringen.

Ansvar: LD, landbrukspolitisk avdeling og avdeling for matproduksjon og helse/SND

Tidsplan: Handlingsplanen er planlagt ferdigstilt i februar 2003

Gårdskart på Internett

Mål: Gi forvaltning og næringsutøvere enkel tilgang på oppdatert eiendomsvis arealressursinformasjon

Beskrivelse: Et oppdatert kartgrunnlag gir grunnlag for bedre forvaltning av arealene og bedre grunnlag for utbetaling av arealtilskudd. Digitale kart vil på noe sikt få økt bruksomfang innen jord- og skogbruk (som f.eks. presisjonsgjødsling og overvåking av avlingene i jordbruk og styring av hogstmaskiner og transportplanlegging i skogbruket). Enklere tilgang til kart vil stimulere til dette.

Prosjektet forutsetter nært samarbeid med Statens landbruksforvaltning, og Statens kartverk og kommunene for tilgang på oppdatert eiendomsinformasjon.

Ansvar: LD, avdeling for skog og ressurspolitikk

Tidsplan: Demoversjon av gårdskart på Internett skal være klar i oktober 2002. Operativ versjon klar i oktober 2003

Beiteinformasjon på Internett

Mål: Gi forvaltning og næringsutøvere enkel og oversiktlig tilgang til informasjon om beiteområder, antall dyr på beite, type dyr på beite og tapsprosent.

Beskrivelse: Informasjon som før var i tabeller blir nå tilgjengeliggjort på lettforståelig form på et kart på Internett. Ved å kombinere disse data med data fra rovviltbasen til Direktoratet for naturforvaltning vil en få nyttig informasjon i forbindelse med håndtering av konflikter beite/rovdyr.

Ansvar: LD, avdeling for matproduksjon og helse/NIJOS

Tidsplan: Prototype klar oktober 2002. Kombinasjon med rovviltbasen til DN klar 1. halvår 2003

Skogstatistikk på Internett

Mål: Gi forvaltning og næringsutøvere enkel og oversiktlig tilgang på statistikk for tilstand og utvikling av Norges skoger.

Beskrivelse: Statistikk fra Landsskogtakseringen fra 1917 frem til i dag vil bli gjort tilgjengelig på Internett.

Ansvar: LD; avdeling for skog og ressurspolitikk

Tidsplan: Ferdig 1. kvartal 2003

Jordsmonninformasjon på Internett

Mål: Gi forvaltning og næringsutøvere et bedre verktøy for planlegging og forvaltning.

Beskrivelse: Kart som viser jordsmonnets potensiale for dyrking av forskjellige vekster samt områder som er utsatt for erosjon skal gjøres tilgjengelig på Internett. Kartene er nyttige for bøndenes gjødselsplanlegging og for miljøplaner. Forvaltningen bruker jordsmonnkart bla. ved forvaltning av tilskudd til endra jordbearbeiding og ande miljøtiltak. Jordsmonnkartene bør kombineres med tiltaket "Gårdskart på Internett" i neste fase.

Ansvar: LD, avdeling for skog og ressurspolitikk

Tidsplan: Ferdig 1. halvår 2003

En kunnskapsbasert forvaltning om biologisk mangfold

Mål: En kunnskapsbasert forvaltning som foreslått i St.meld. 42 om biologisk mangfold som har følgende prioriterte innsatsområder:

- Nasjonalt program for kartlegging og overvåkning
- Samordning av juridiske og økonomiske virkemidler
- Informasjon, forskning og kompetanse

Det nye forvaltningssystemet vil bl.a. bidra til

- vern og bærekraftig bruk av biologisk mangfold
- forenkling og effektivisering av offentlig forvaltning
- økt kostnadseffektivitet i samfunnsplanleggingen
- økt forutsigbarhet i realforvaltningen

Beskrivelse: I dag opplever næringslivet ofte at miljøverninteresser kommer seint inn i planprosessen og gjør den unødvendig dyr og tidkrevende. Flere grep gjøres nå slik at

tiltakshaver lettere kan tilpasse hensyn til biologisk mangfold allerede i starten av en planprosess og unngå forsinkelser og ekstrakostnader. Bl.a. gjennomgås økonomiske og juridiske virkemidler for å sikre bedre vern og bærekraftig utvikling av biologisk mangfold. Stedfesting av informasjon om truede arter og områder med stor verdi for biologisk mangfold er ett annet av tiltakene som skal prioriteres. Tiltakene vil legge til rette for en mer forutsigbar arealforvaltning.

Ansvar: MD, avdeling for naturforvaltning

Tidsplan: - Samordning av juridiske virkemidler: Planlovutvalget (plan- og bygningsloven) skal avgis sin innstilling innen oktober 2002, og Biomangfoldutvalget sin innstilling innen oktober 2003.

- Samordning av økonomiske virkemidler: Finansdepartementet med berørte departementer skal legge frem eventuelle forslag til gjennomføring innen 2003.

- Nasjonalt program for kartlegging og overvåking av biologisk mangfold, herunder etablering av artdatabank: artdatabank skal være etablert og i drift innen 2003, samordnet opplegg for kartlegging og overvåking av biologisk mangfold, med databaser tilgjengelige for forvaltningen innen 2003, tilsvarende for marine områder innen 2005

Kulturminner og kulturmiljøer for næringslivet

Mål: Mer bevisst bruk av kulturminner og kulturmiljøer fra næringslivets side, basert på et nært samarbeid mellom eiere, næringsliv, kommuner, frivillige og regionale myndigheter.

Beskrivelse: Kulturminneutvalgets NOU 2002:1 (*Fortid former framtid –Utfordringer i en ny kulturminnepolitikk*) ble overlevert før jul 2001. Utredningen tar opp bl.a. kulturminners og kulturmiljøers betydning for opplevelse, utvikling og verdiskaping, og regelverket på kulturminnefeltet som har berøringsflater mot utbyggere og andre deler av næringslivet. Med bakgrunn i NOU-arbeidet, forvaltningspraksis og erfaringsutveksling med sentrale samarbeidsaktører er det på dette feltet kommet fram problemstillingen det knytter seg store utfordringer til. Avklaringene av de mest sentrale problemstillingene og en nærmere konkretisering av tiltak og endring i virkemiddelbruk vil skje i slutfasen av arbeidet med en stortingsmelding.

Ansvar: MD, avdeling for kulturminneforvaltning

Tidsplan: Det tas sikte på å følge opp saken i arbeidet med St.meld. våren 2003.

Oppfølging av evalueringen av Norges forskningsråd

Mål: Målet med omorganiseringen er at Forskningsrådet skal bli bedre tilpasset de ulike brukernes behov. Dette gjelder både i forhold til vurderingskriterier og arbeidsform.

Beskrivelse: Regjeringen ønsker å beholde et system med ett forskningsråd, men det legges opp til store endringer i organisering og styring av Forskningsrådet. I arbeidet med organisasjonsmodell er det lagt stor vekt på den kritikken som er kommet fra næringslivet og fra grunnforskningssiden om at Forskningsrådet ikke differensierer tilstrekkelig mellom de

ulike brukergruppene. Dette gjelder både i forhold til strategiutforming og virkemiddelbruk. Regjeringen har derfor foreslått en organisatorisk inndeling basert på funksjon. Forskningsrådet vil få en egen avdeling for innovasjon og brukerinitiert forskning.

Ansvar: UFD, forskningsavdelingen

Tidsplan: Forslaget til organisasjonsmodell og styringsstruktur for Norges forskningsråd ble lagt fram for Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet 2003. Fastsetting av vedtekter og oppnevning av nytt hovedstyre vil skje så raskt som mulig etter Stortingets behandling. Det tas sikte på iverksetting av endringene i løpet av første halvår 2003.

Arbeidsdelingen mellom Forskningsrådet og de andre delene av det næringsrettede virkemiddelapparatet vil bli vurdert på bakgrunn av NHDs gjennomgang av virkemiddelapparatet.

Enklere eksportkredittavtaler for små og mellomstore bedrifter

Mål: Å redusere kostnadsnivået for små og mellomstore bedrifter (SMB) ved opptak av eksportkreditter.

Beskrivelse: Eksportfinans yter både kommersielle og statlig støttede eksportkreditter.

Det kreves mye dokumentasjon og juridisk kompetanse for å inngå avtaler om slike kreditter. En økende del av norske eksportbedrifter befinner seg i SMB-segmentet, og de har gjennomsnittlig mindre kontrakter enn store bedrifter.

Eksportfinans har derfor iverksatt et arbeid for å lette og standardisere dokumentasjonskravene for mindre kontrakter. Dette vil gjøre det enklere, mindre tidkrevende og billigere for SMB å konkurrere i internasjonale markeder.

Ansvar: NHD, avdeling for nyskaping og forskning

Tidsplan: Arbeidet pågår løpende.

Modernisering av Justervesenets virksomhet

Mål: Modernisering av Justervesenets virksomhet knyttet til den lovpålagte kontrollen av måleinstrumenter som brukes i kjøp og salg.

Beskrivelse: Justervesenet skal iverksette et nytt kontrollregime basert på økt ansvarliggjøring av eiere av måleinstrumenter (de får et større ansvar for at deres måleinstrumenter er nøyaktige), markedsbasering av den løpende kontrollen (instrumenteierne vil kjøpe de nødvendige tjenestene for å innfri kravene til nøyaktighet av private firmaer), og innføring av risikobasert tilsyn (Justervesenet fører tilsyn med ulike kategorier av måleinstrumenter ut fra statistisk informasjon om avvik og konsekvensvurderinger av disse).

En fullstendig iverksettelse er avhengig av lovendringer. Arbeid med revisjon av lov om mål og vekt av 1946 er igangsatt. En fullstendig iverksettelse av hele det nye regimet vil tidligst kunne iverksettes i 2005 når loven er revidert.

Ansvar: NHD, næringsøkonomisk avdeling/Justervesenet

Tidsplan: Fra 2003 vil enkelte eiere av måleinstrumenter merke at kontrollfrekvensen endres. Opplegget vil fullt ut få effekt fra 2005 når ny lov etter planen er på plass.

Brønnøysundregister-informasjon via elektroniske løsninger

Mål: Nye elektroniske tjenester fra Brønnøysundregistrene skal etableres og integreres med forenklete betalingsløsninger.

Beskrivelse: Løsninger for elektronisk levering av registerinformasjon skal utvikles både for uthenting av data på enkeltenheter via Internett og masseleveringer. Det vil bli utviklet løsninger som setter næringslivet i stand til å integrere informasjon fra registrene i egne systemer. Elektronisk signatur vil bli tatt i bruk så snart det finnes teknisk/ økonomisk akseptable løsninger for det. Dette vil gi mulighet for levering av elektronisk signerte dokumenter som kan erstatte papirutskrifter og attester.

Ansvarlig: NHD, avdeling for næringsregulering og skipsfart/Brønnøysundregistrene

Tidsplan: Første milepæl er etablering av web-service fra Enhetsregisteret i løpet av 2002

Omlegging av NHDs skipsfartsberedskap

Mål: Tilpasning av NHDs skipsfartsberedskap til dagens risikobilde, gjeldende planforutsetninger på beredskapsområdet og NHDs nye policy for krisehåndtering, til opplegg som i større grad er basert på dagens globaliserte næringsliv. Dette vil innebære et mer fleksibelt krisehåndteringssystem og mindre behov for regulerende inngrep i forhold til næringens "normale" utøvelse og gjennomføring av transportoppdrag.

Beskrivelse: NHD arbeider med omlegging av beredskaps-planleggingen for utenriks skipsfart, fra svært detaljert og planøkonomisk planlegging som kunne innebære betydelige inngrep i normal virksomhet, til systemer som større grad bygger på partnerskap mellom myndighetene og næringslivet. Dette innebærer bl.a. nedbygging av den gamle, krigsbaserte beredskaps- organisasjonen (NORTRASHIP) med omfattende forhåndsutskrivning av personell og etablering av et nytt og mer fleksibelt beredskapssystem som i større grad kan anvendes innenfor det mangeartede risikobildet og endrede næringslivet vi i dag står overfor.

Ansvar: NHD, administrasjonsavdelingen

Tidsplan: Arbeidet avsluttes i 2003

Den regionale industriberedskapsorganisasjon

Mål: Avvikling av Den regionale industriberedskapsorganisasjonen, et statisk og detaljpreget beredskapsopplegg der personell fra næringslivet disponeres til å inngå i fylkesmennenes krigstidsorganisasjon/krisehåndteringsstaber, med forutgående introduksjon/opplæring og deltagelse i øvelser m.v. i fredstid.

Beskrivelse: NHD skal foreta en gjennomgang av Den regionale industriberedskaps-organisasjonen, med sikte på avvikling av organisasjonen ettersom den ikke er tilpasset

dagens risikobilde, gjeldende rammebetingelser på beredskapsområdet og NHDs nye policy for krisehåndtering. Dette vil innebære nedlegging av et tiltak basert på den kalde krigens trusselbilde, et opplegg basert på fylkesvise kontaktmenn hovedsakelig rekruttert fra industrien/næringslivet på fylkesplan, som i en krigssituasjon ville bli innlemmet i fylkesmannens krigstidsorganisasjon som industrisjefer i fylket.

Ansvar: NHD, administrasjonsavdelingen

Tidsplan: Arbeidet forventes gjennomført i løpet av 2002

Effektivisering av gassforvaltningssystemet

Mål: OED arbeider med en effektivisering og forenkling av gassforvaltningssystemet som innebærer et enklere avtaleverk, mer fleksibel gasstransport og gode insentiver for aktørene til å foreta god ressursforvaltning.

Beskrivelse: a) Adgangsregime for gasstransportsystemet

Det er behov for et nytt adgangsregime for gasstransportsystemet som er egnet for selskapsbasert transport og salg av gass og som gjennomfører gassmarkedsdirektivets regler for oppstrømsrørledninger. På denne bakgrunn har departementet arbeidet med å utforme nye forskriftsbestemmelser om prinsipper for adgang til rørledningene og for tariffastsettelse.

Delmål:

Departementet viderefører reguleringen av gasstransportsystemet slik at fortjeneste tas ut på feltene og ikke i transportsystemet. Adgang til kapasitet vil være basert på behov for transport av gass. For å sikre god ressursforvaltning, vil transportrettighetene kunne overdras mellom brukere dersom behovene endres. Departementet vil gi Gassco som nøytral operatør, myndighet til kapasitetsstyring i transportsystemet.

Tidsplan:

Forskriftsbestemmelsene planlegges inntatt i forskrift til lov om petroleumsvirksomhet og i en egen forskrift om fastsettelse av tariffastsettelse av departementet. Det tas sikte på at de nye forskriftsbestemmelsene vil tre i kraft 1. januar 2003.

b) Eierskap i gasstransportsystemet

Gasstransportørledninger og -anlegg på norsk kontinentalsokkel er i dag organisert i en rekke ulike interessentskap med oljeselskaper og staten som eiere. Den gjensidige avhengigheten mellom de ulike rørledningene tilsier at rørledningsnettene må opereres som et helhetlig transportsystem. Dette er ivarettatt gjennom opprettelsen av Gassco AS. Eierskapet i gasstransportsystemet bør også reflektere denne enhetlige strukturen. Rettighetshaverne er enige om vilkårene for etablering av en ny felles eierstruktur for gasstransportsystemet på norsk kontinentalsokkel. Alle rik- og tørrgassanlegg som i dag brukes eller snarlig vil bli brukt av andre enn eierne (tredjepartsbruk), vil omfattes av den nye eierstrukturen.

Delmål :

En helhetlig organisering av gasstransportvirksomheten også på eiersiden, vil gi positive effekter i drift og utvikling av transportsystemet.

Tidsplan:

Det tas sikte på å fremme et forslag for Stortinget som gir departementet nødvendige fullmakter til å gjennomføre den nye eierstrukturen.

Ansvar: OED, utvinnings- og markedsavdelingen

Forenklinger knyttet til konsesjonstildelinger på kontinentalsokkelen

Mål: Hovedmålgruppen for dette tiltaket er nåværende og framtidige oljeselskaper/rettighetshavere på norsk sokkel. Disse vil etter gjennomføringen av tiltaket lettere kunne planlegge sitt arbeid knyttet til evaluering av arealer innenfor de aktuelle områdene, og til utforming av søknaden. I tillegg vil forhåndsdefinering av leteområder innebære redusert arbeidsmengde for offentlige myndigheter som er involvert i gjennomføringen av konsesjonsrunder.

Beskrivelse: Departementet la i St.meld. nr. 38 (2001-2002) frem forslag som har som formål å forenkle og effektivisere konsesjonstildelingene i modne områder på norsk kontinentalsokkel. En vil med dette legge forholdene bedre til rette for å påvise, bygge ut og produsere små olje- og gassfelt på norsk sokkel. Dette vil bli gjort ved å videreutvikle dagens "Nordsjøtildelinger" til et effektivt virkemiddel for tidsriktig tildeling av nytt leteareal i modne områder nær eksisterende installasjoner som har ledig kapasitet.

Ansvar: OED, utvinnings- og markedsavdelingen

Tidsplan: Opplegget vil bli gjennomført fra og med 2003

Bedre søknadsinformasjon fra SND

Mål: Klarere retningslinjer og differensierte søknadsskjema for å få inn mer relevante prosjekter

Beskrivelse: SND har et betydelig antall virkemidler. Det er utarbeidet en guide som forteller kundene hvilke søknadsopplysninger som kan være relevante. Imidlertid varierer dette fra virkemiddel til virkemiddel. For å få inn mer relevante søknader og ikke belaste kunder med å bruke tid på ikke-relevante prosjekter, vil det på SNDs hjemmesider bli publisert tydeligere retningslinjer samtidig som en i større grad vil "skreddersy" søknadsskjemaene for det enkelte virkemiddelet. Dette vil gjøre det mulig for SND å behandle søknadene raskere og det vil også bli tydeligere for kundene hvilke typer prosjekter som er prioritert. Det er lagt til grunn at søknadsskjemaet skal være et tilbud til bedriftene.

Ansvar: Nærings- og handelsdepartementet, avdeling for nyskaping og forskning/SND

Tidsplan: Skal gjennomføres innen 31. mars 2003